

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

**Balatonakali Község
Önkormányzata**

2024-2029

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk.....	12
Célok.....	12
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	14
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	14
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	17
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	38
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	48
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	55
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	63
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	67
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	68
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	70
1. A HEP IT részletei.....	70
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	70
Jövőképünk.....	71
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	72
3. Megvalósítás.....	78
3.1 A megvalósítás előkészítése	78
3.2 A megvalósítás folyamata	78
3.3 Monitoring és visszacsatolás	81
3.4 Nyilvánosság	81
3.5 Kötelezettségek és felelősség	82
3.6 Érvényesülés, módosítás	83
4. Elfogadás módja és dátuma.....	84

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva**, Balatonakali Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

A település elhelyezkedése:

Balatonakali a Balaton északi partján, Balatonfüredtől 15 km-re nyugatra fekvő Veszprém vármegyei – 1950-ig a történeti Zala Vármegyéhez tartozó - település.

Üdülőfalu, hat-hétszáz fő körüli állandó lakossal, ami az üdülőszezonban akár húszezer fölé is emelkedik.

A Tapolca-Budapest vasútvonal és a Balaton északi partján húzódó 71-es számú főút mentén fekszik.

A község közigazgatási területe összesen: 36,2 km², ebből a belterület 1,32 km², a volt zártkerti terület pedig 1,46 km². Határos Zánka, Tagyon, Szentantalfa, Dörgicse és Balatonudvari településekkel. A Balatonfüredi kistérség, járás része.

A település etimológiája:

A kora középkori feljegyzések szerint a mai Balatonakali környékén, Dörgicse néven, hat elkülöníthető településrész helyezkedett el.

A település elnevezése a XVII. sz. végéig Akalidörgicse, csak ezután tűnik el a név Dörgicse része, és lesz a ma is meglévő Akali neve általánossá.

A dörgicse eredetileg egy halfajnak, az *Acerina cernua*-nak a neve, mely a település Balaton parti helyezkedésére utal. A későbbiekben azonban a településrészek önállósodása során pont a névadó, partközeli Akali nevéből tűnt el a 'dörgicse' utalás.

Az 'Akali' valószínűleg a magyar akol, karám, ól főnévi-képzős származéka.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

A település története:

A község, illetve a környéke már az őskortól lakott. Évszázadokon keresztül kelták és rómaiak éltek itt, a római korban a Pannónia provincia része volt. Óskori festékbánya, római villamaradványok, sírok szolgálatják erre a bizonyítékot.

A mediterrán jellegű éghajlat kedvezett a szőlőtermesztésnek, a Balaton a halászatnak, s a parton húzóó erdősáv pedig a vadászatnak.

A népvándorlás és a honfoglalás korából is megtalálták az itt élt emberek nyomait. A katolikus templom középkori alapokra épült, s maga a település magja is minden bizonnyal a középkori képét tükrözi.

Az Árpád-korban a fehérvári uradalomhoz tartozott, mint *Dörgicse* része (először *Dergechek*ként említik 1055-ben). Szent István király a Szent Korona és a koronázási jelvények őrzését a fehérvári örkanonokokra bízta, akik e szolgálataikért hatalmas birtokokat kaptak, ezek között volt a falu is.

A török hódoltság alatt a település elpusztult, kétszáz évig lakatlan maradt. 1807-ben I. Ferenc a piarista rendnek adományozta a területet, a rend telepítette be újból. Az 1945-ös földosztásig a rend tulajdona volt. Balatonakaliba költöztek (költöztették) Ság-pusztá lakói is, amikor annak helyén a zánkai gyermek- és ifjúsági tábor/üdülő épült.

Településkép:

A Balaton közvetlen közelében, tulajdonképpen a tóból kiemelkedő dombon állt az egykori – szalagtelkes elrendezésű, egyutcás falucska. Az országúttal párhuzamos egykori főutca - mely ma Kossuth Lajos nevét viseli – egy helyen „kiszélesedett”, kisebbfajta teret alkotva így a falu egyik kútja körül. Az egykori főutcából csupán három helyen nyíltak kisebb utcák.

A Balaton-felvidékre oly jellemző kőépítkezés teszi lehetővé az akár több száz éves lakóházak fennmaradását, melyek Balatonakali esetében is az egységes falukép letéteményesei.

A hatvanas, hetvenes évek balatoni fejlesztései – s a Balaton üdülőövezetté nyilvánítása – jelentették a falu életében a meghatározó fordulatot.

A település fokozatosan elvesztette agrár, halász, falusias jellegét és szolgáltató, üdülő faluvá vált.

A falu északnyugati szélén nyolc gyermek tábort alakítottak ki, a vízparton pedig 3 kempinget.

Az 1960-as évek végétől a falu nyugati, illetve keleti szélén a két nagyméretű üdülőtelep kialakulása kezdődött meg. Az itt kialakított zsebkendőnyi parcellákat főleg a fővárosból érkező nyaralni vágyóknak kínálták.

A megtervezett falufejlesztés miatt a település képe sakktáblás szerkezetűvé vált, ami tulajdonképpen körbeöleli az egykori egyutcás falumagot.

A Balaton-parti települések közül Balatonakaliban maradt ránk az egyik legegységesebb falukép. Az eredeti településforma kisebb-nagyobb változásokkal máig megmaradt. Ez több filmrendező tetszését is elnyerte, hiszen több film is Balatonakalit használta díszletül.

Mezőgazdaság, turizmus:

A terület mediterrán jellegű éghajlata kedvez a szőlő- és gyümölcs (elsősorban mandula) termesztésnek.

Az 50-es évek elején a földosztások után sok terület maradt gazdátlanul.

A Magyar Tudományos Akadémia megbízásából 1949-ben a falu keleti felén létrejött Kísérleti gazdaság ezeken folytatott kutatásokat, mely a kopár területek kertészeti növényekkel való hasznosítását célozta meg. Ilyenek voltak: citrom, narancs, mandarin, mandula, őszibarack, rózsafélék, levendula, kakukkfű, meggy, különféle szőlőfajták. (A Tanú c. film magyar narancsa valóság volt.)

Ugyanekkor a falu északi és nyugati oldalán az Állami Gazdaság kezdte meg működését. Kezdetben főleg szaporítóanyag- és oltványtermesztéssel foglalkoztak, 1952-ben kezdődött meg a későbbiekben meghatározó szőlőtelepítés. Ekkor 70 hold mandulát is telepítettek.

A korábbi helyi Kísérleti gazdaságban végzett munka eredményét örzi nevében a kinemesített Akali 60-as mandulafajta. Az utóbbi időben a településen ismét egyre „felkapottabbá” válik a mandulatelepítés. Már közel 15 hektáros ültetvény területen lett eltelepítve mandula. Így nemcsak az utcaképet határozza meg a házak elé ültetett mandulafák látványa, hanem megélhetést, munkát is ad. Ebben élen jár egy helyi születésű vállalkozó és az Önkormányzat.

Az utolsó pillanatban sikerült ezt a fajtát a nemzeti génbankba, fajtajegyzékbe begyűjteni és állami segítséggel egy kis ültetvényt is létrehozni belőle.

A mandulára alapozva a virágzaskor és a betakarítaskor szervezett ünnepi rendezvények vonzzák a látogatókat.

A "Mandula és bor ünnepek Balatonakaliban" címmel a Balatonakali Történelmi Szőlőhegyek Borút Egyesület nyújtott be pályázatot. A projekt tavasszal mandulavirágzaskor, ősszel a mandulaszüret alkalmából szervezett többnapos rendezvényt volt hívatott támogatni, melynek keretében szakmai előadásokat, közösségépítő programokat szerveznek és ahol a helyi borok mellett a friss mandulatermés kóstolására is lehetőség nyílik.

Balatonakali méltán híres a szőlőhegyein látható, klasszicista stílus barokk jegyeket viselő emeletes présházairól, melyekben már évszázadok óta hordókba rejtve várják az olaszrizlingek, szilvánik, barátcsuhák, hogy asztalra kerülve derűs pillanatokat szerezzenek számunkra.

A Borút Egyesület borkóstolókkal, borbemutatókkal önállóan, de más rendezvényekhez társulva is számos alkalommal kínálja borait.

Már kora tavasszal a „mandulavirágzaskor” megnyitják a pincéket a finom nedűk kedvelőinek, akik felkeresve a gazdákat, borászokat a páratlan tavaszi balatonakali panorámát is megcsodálhatják, megismerhetik a tavaszi vidéket, mely a nyári attrakciók hiányában is képes elbűvölni az ide látogatót.

A térség gazdaságilag meghatározó része a turizmus. A lakosság nagyobb része valamilyen módon kapcsolódik a vendégfogadáshoz, hasonlóan a bortermeléshez, akár közvetlenül - szolgáltatóként-, akár közvetve, valamilyen módon kapcsolódva a turizmust kiszolgáló intézményekhez.

A nyári programok a turizmust kiszolgálva, számos lehetőséget teremtenek a kikapcsolódásra, szórakozásra. A gondozott strand - kék zászlóval minősített - játszóházzal, strandkönyvtárral, sport animációval folyamatosan többet nyújt, mint egy jól felszerelt, kedvelt fürdőhely.

Esti programokkal nemcsak a parton, de a szabadtéri színpadon; a kertmoziban, komolyzenei koncertekkel a felújított templomokban, galériákban, helytörténeti kiállítótermekben; a vendég-

látóegységekben pedig gasztronómiai programokkal és akciókkal találkozhatnak az itt felfrissülni vágyók.

A helyi és környékbeli látnivalók a fürdőzés nélküli napokra is színvonalas kiállításokat, programokat, séta- és kiránduló útvonalakat kínálnak. A természeti táj nagyon változatos ezen a vidéken, a történelmi és építészeti emlékek e tárházában a kiránduló turista sok rejtőző értéket fedezhet fel a Balaton felvidéken.

Kerékpárral is elérhető település, a szállás- és vendéglátóhelyek, kerékpáros szolgáltatók maximálisan kiszolgálják az ide sportosan érkezőket.

A kikötő 2013-ban volt száz éves, a hajóforgalom kétszáz éve ad lehetőséget a hajókázás és a vízi sport örömeinek megtapasztalására, nyári programok során erre kiemelt figyelmet szentelnek.

A kikötő és a csónakkikötő teljes megújulása 2023-ban készült el, melynek során végre az igényekhez igazodó korszerűsítés, fejlesztés valósult meg. Kikötőnkől egy vállalkozás indít séta és menetrendszerű hajózást a túlpartra.

A település - a Balaton gazdag halállománya végett, a korábbi halász tradíciókat felváltva - elő- és utószezonban a horgászok kedvelt üdülőhelyévé is vált. Ennek állít emléket a parton az információs táblákkal felszerelt „Halösvény”.

A település infrastrukturális szempontból nagyon jól ellátott, belterületi utcái vezetékes vízzel, gázzal, villanyhálózattal, szennyvízcsatorna hálózattal és telefonhálózattal is ellátottak. A község belterületén található utak szilárd burkolattal rendelkeznek. A belterületen elkészült a csapadékvíz elvezető rendszer kiépítése a falu központi részén.

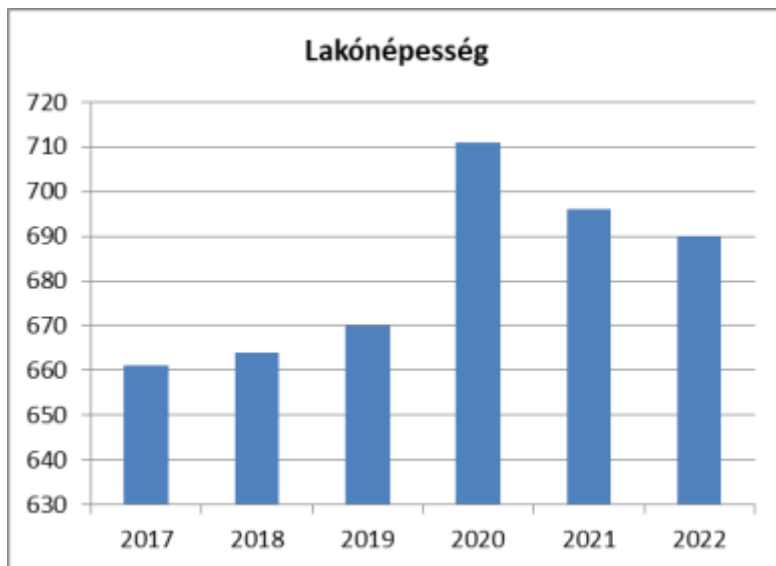
A település keleti felében a 2000-es évek elején 80 építési telek került kialakításra, melyek helyén egy új kis falu épült fel. Ugyanígy a korábbi Holiday Kemping területén parti apartman házak épültek végig.

Itt még az utak burkolása, a csapadékvíz elvezetés, itt-ott a közvilágítás kiépítése várat még magára.

Demográfiai helyzetelemzés

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2017	661	bázis év
2018	664	100,45%
2019	670	100,90%
2020	711	106,12%
2021	696	97,89%
2022	690	99,14%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

1950-ben 417 fő lakta a falut, jelentősebb népességgyarapodást az 1960-as években indult parcellázások generáltak. A régi község központját közvetlenül körülvevő területeket felparcellázták: házhelyek, nyaralók, táborok részére. 30 év alatt megkétszereződött a családi házak, és közel kettőszáz fővel nőtt az állandó lakosok száma.

Balatonakali népessége kisebb-nagyobb kilengésekkel azóta is ezen a 620-660 fő körül állapodott meg.

Kisebb növekedést az hozott, hogy a korábbi nyaraló tulajdonosokból egyesek állandó lakossá váltak. Volt, aki papíron (pl. csatornázás fejlesztése miatti bejelentkezések), más nyugdíjassá válva választotta a vidéki létet, és a helyi előnyöket.

Újabb lökést adhat a település keleti felében kialakított 80 építési telkre felvont lakások, nyaralók száma. Ill. az egyik volt kemping „felparcellázása” parti építési telkekre is eredményezhet némi növekedést.

Ugyanígy nem várt növekedést eredményezett a covid járvány és a home office munka elterjedése.

Ugyanakkor jelentős az elvándorlás, illetve az idevándorlás.

A fiatalok (főként a képzett) a munkavégzés, megélhetés miatt kénytelenek elvándorolni. Itt nem tudnak telket venni, építkezni a magas árak miatt, illetve specifikus és időszakos a foglalkoztatottság főként a szolgáltatás, vendéglátás a domináns.

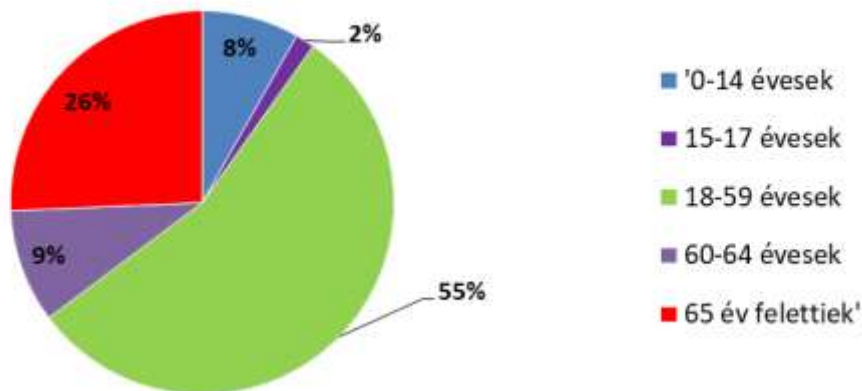
Jobb esetben más magyarországi településre költöznek, de jelentős a külföldi munkavégzés.

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2020)

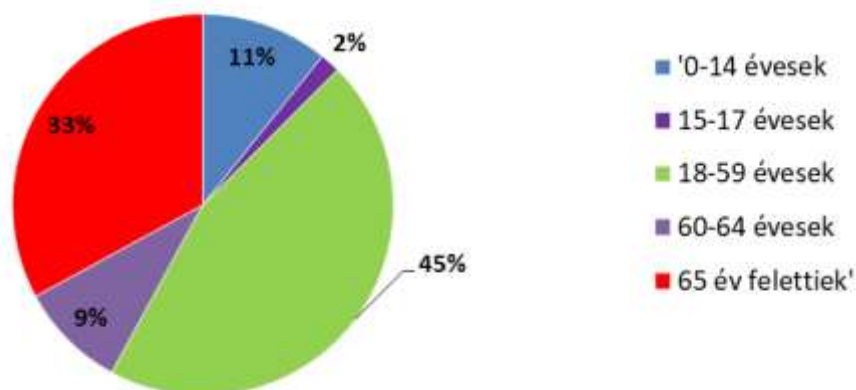
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	366	352	718	50,97%	49,03%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			8	1,11%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	30	38	68	4,18%	5,29%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	6	6	12	0,84%	0,84%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	201	160	361	27,99%	22,28%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	35	32	67	4,87%	4,46%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	94	116	210	13,09%	16,16%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

Az állandó népesség táblázat megmutatja, hogy a településen a férfiak és a nők aránya összesítésben nagyjából egyforma, de a korcsoportonkénti tagolásban elég nagy szórást mutat, hol erre, hol arra billenve a mérleg.

Az aktív korú lakosság a még a népesség felét teszi ki, de az aktív korú nők aránya az elmúlt 9 év alatt drasztikusan csökkent (-17 %). 2011-ben a férfiaknál 55 %, a nőknél 62 % volt.

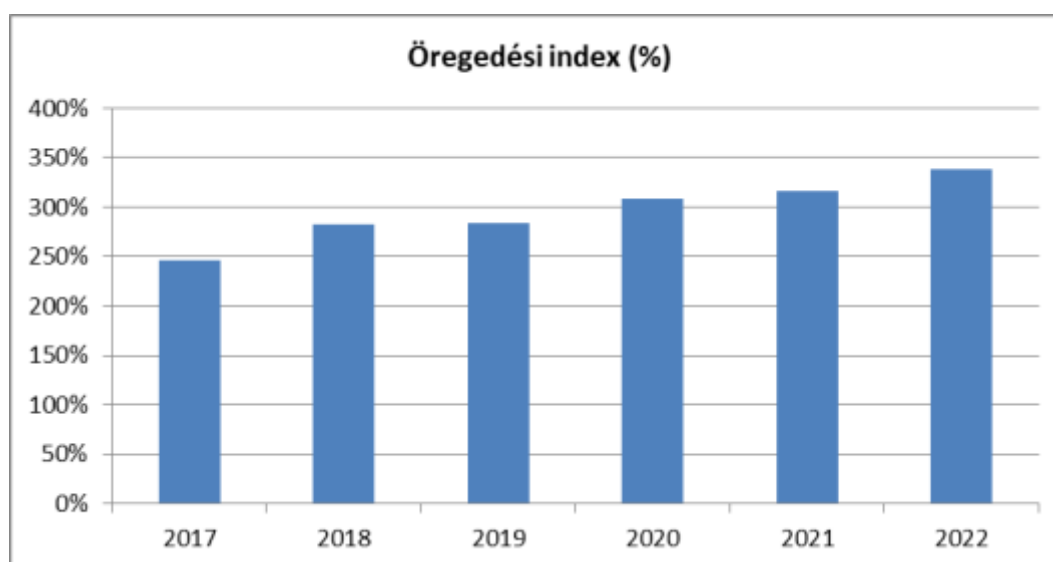
Ennek részbeni oka a 40 éves nyugdíjba vonulás lehetősége volt.

A 60 év feletti aránya 2011-ben a férfiaknál 26 %, a nőknél 34 % volt, ez 2020-re 35, illetve 42 %-ra emelkedett.

A nyugdíjas korosztályban a nők aránya jelentősen meghaladja a férfiakét. Ennek részbeni oka a 40 éves nyugdíjba vonulás lehetősége, részben, az, hogy 65 év felett a férfiak „elfogynak”. Manapság tehát nem sokan és nem sokáig fogják élvezni a férfiak közül a nyugdíjas éveket.

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2017	187	76	246,05%
2018	203	72	281,94%
2019	201	71	283,10%
2020	210	68	308,82%
2021	218	69	315,94%
2022	237	70	338,57%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az öregedési index megmutatja, hogy a településen öregedő a népességszerkezet, mivel az öregedési index 100 % fölött van. Így a településen az idősek vannak túlsúlyban, a fiatalokhoz képest.

Ez 2001-ben még „csak” 158 %, de 2008-ban már 188 % volt.

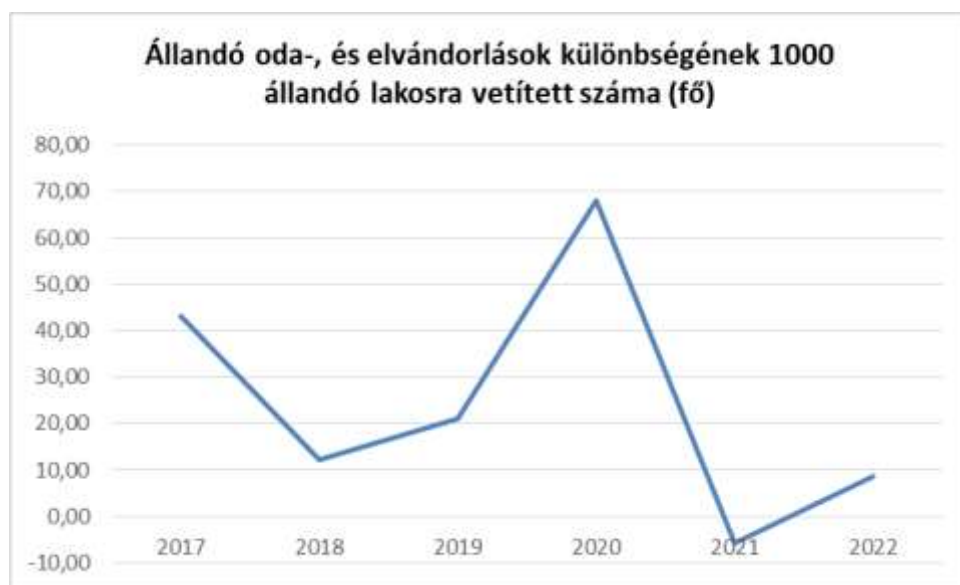
Azóta az index tovább romlott, közelít a 350 %-hoz.

Ennek oka a magas ingatlanárak, az éves munkalehetőség korlátozott volta, az, hogy lassan a Balaton és környéke a jól szituált középkorúak és a nyugdíjasok területe lesz. (Mint az USA-ban Florida.)

Az esélyegyenlőség szempontjából azt a következtetést vonhatjuk le, hogy az idősek, főleg a nehéz helyzetben lévő egyedülálló idős emberek fokozott segítésére, helyzetük figyelésére, nyomon követésére van és lesz szükség a jövőben.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2017	43,08
2018	12,08
2019	20,99
2020	68,07
2021	-5,69
2022	8,58

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Sajnos az egész Balaton egészére jellemző, hogy a halálozások száma meghaladja a születések számát, ami természetes fogyáshoz vezetne, de ezt kiküszöböli az országon belüli vándorlási különbözet.

A belföldi vándorlási mutató szerint a település vonzerejét tekintve korábban inkább pozitív volt, bár a vizsgált időszakban változó rapszodikus képet mutat, egyik évben az odavándorlás, másik évben az elvándorlás a jellemző.

A helyben született lakosok mellett egyre több az üdülő tulajdonos, vagy a betelepülő, az ún. bebíró, „gyüttment”.

A többségük jól szituált, középkorú, aki meg tudja fizetni az ingatlanárakat, és építkezni is tud. A fentebb már említett ún. „Keleti lakópark” telkeinek beépülése után a „kemping” tönkretételét követő felparcellázással vízparti ingatlanok nőnek ki a földből a gazdagabb rétegek részére.

Kezdetben pihenés céljából, főként a nyári időszakban keresi fel az ingatlan tulajdonos a települést, majd a nyugdíjas kort elérve (illetve a covid alatt) ide is költözik, ezáltal is emelve az öregedési indexet.

Közülük sokan szívesen tesznek valamit a választott falujukért.

A fiatalok elvándorlása változatlanul tapasztalható a munkalehetőség hiányában, városi tanulás okán, később nem telepednek vissza a szülő falukba. Ennek részbeni oka a magas telekárakban is keresendő. Jobban megérni egy-két faluval odébb menni, ahol olcsóbbak a telekárak, vagy ahol kedvezményesebb áron tudnak telekhez juttatni fiatalokat.

Ez az elöregedés további indokál is szolgál.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2017	-9,23
2018	-7,55
2019	-13,49
2020	-4,34
2021	-11,37
2022	-4,29

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az itt lakók körében nehézséget jelent az idősödő populáció növekedése, a kevés születendő gyermek és az elvándorló fiatalság. A falvakra jellemző nehézségek, megélhetés, fiatalok helyben maradása itt is nehéz. Az elvándorlók többsége fiatal, akik a munkalehetőség hiánya, a magas

ingatlanárak miatt költöznek el. Egyre jobban tapasztalható már itt is Ausztria és a nyugati országok elszívó hatása.

Ez a tendencia sajnos az utóbbi 5-10 évben felerősödött.

Értékeink, küldetésünk

Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték. Az egyenlő bánásmód elveinek betartása az Európai Unió és a hazai társadalom elvárása is. Megléte segíti, hogy mindenki egyenlő méltóságú személyként élhesse az életét, és hogy hatékony jogvédelmet élvezzen, függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékossgal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete.

Balatonakali Község Önkormányzata arra törekszik, hogy folyamatosan érvényesítse az esélyegyenlőségi szempontokat a település működését, fejlesztését meghatározó alapvető dokumentumaiban. Az esélyegyenlőség megvalósítását horizontális elvnek tekinti, amely áthatja valamennyi önkormányzati tevékenységet: a kötelező és önként vállalt feladatok ellátását a helyi szintű közpolitika alakítása során.

Az Önkormányzat az esélyegyenlőségi politikáját munkáltatói szerepkörben, közvetlen szolgáltatásai során és intézményfenntartói szerepkörben igyekszik érvényesíteni. Az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége folyamán mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szerveződések is aktív szerepet játsszanak, elősegítve ezzel a terület lakosságának ilyen irányú szemléletváltását is. Ennek eszközei szabályozás, támogatás és a jó gyakorlatok bevezetése, bemutatása.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Balatonakali település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- a szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat. További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.) előírásaira.

Balatonakali Község Önkormányzat Képviselőtestülete e témát is érintő, törvényi előírások betartása mellett megalkotott helyi rendeleteinek, amelyek a lakosság alapvető létfeltételeit, a település működését, az ehhez szükséges közszolgáltatások közvetlen igénybevételének lehetőségeit biztosítják.

A Képviselőtestületnek a *Magyarország helyi önkormányzatairól* szóló 2011. évi CLXXXIX. tv. értelmében kötelező és önként vállalt feladatai vannak.

Balatonakali Község Önkormányzatának Képviselőtestülete önként vállalt feladatai *A szociális ellátásokról* szóló 2/2015. (II. 27.) önkormányzati rendelete értelmében:

- települési támogatás
- települési kamatmentes kölcsön
- gyógyszer-támogatás
- temetési támogatás
- születési támogatás
- oktatási támogatás.

E mellett az Önkormányzat

- kitüntetések adományoz
- széles közösséget érintő rendezvényeket szervez, támogat
- civil szervezeteknek nyújt anyagi támogatást
- Közalapítványán keresztül helyi TV adást üzemeltet.

A helyi rendeletalkotásnál az esélyegyenlőségi célcsoportokat figyelembe veszi.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapdokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia (2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

„A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

- *A szociális ellátásokról* szóló 2/2015. (II. 27.) rendelet.

- *Balatonakali község Helyi Építési Szabályzatáról* szóló 7/2023. (XI. 23.) számú önkormányzati rendelet. 2023. december 23. napjától hatályos

- *A közművelődésről* szóló 3/2020. (II. 28.) rendelet.

Balatonakali (2020.-2024. közötti időszakra) vonatkozó Gazdasági programja, melyet a Polgármester az elrendelt veszélyhelyzetben az 55/2020. (IV. 21.) határozatával fogadott el.

- Az önkormányzatok feladatellátása, ezzel együtt a finanszírozási rendszere 2013. évtől átalakult. A korábban önkormányzatok által ellátott feladatok egy része az államhoz került. Ezzel együtt a feladatellátást szolgáló, eddig az önkormányzatoknak átengedett források nagyobb része is átirányításra került a központi költségvetésbe. Az önkormányzatoknál maradó feladatok nagyobb részét a "klasszikus" értelemben vett önkormányzati feladatok teszik.

Ezen helyi közügyek ellátását 2013. évtől egy - az önkormányzatok jövedelemtermelő képességétől függő - általános jellegű támogatás biztosítja.

A központi döntések alapján 2012. december 31-el megszűnt a korábbi települési Polgármesteri Hivatal is, helyette 2013. január 1-jével megalakult 5 település – Tihany, Aszófő, Örvényes, Balatonudvari és Balatonakali – együttműködésével a Tihanyi Közös Önkormányzati Hivatal. A

közös hivatal az 5 fenntartó önkormányzat államigazgatási és önkormányzati feladatainak kiszolgálását biztosítja, székhely települése Tihany.

Az egyes településeken helyben működő kirendeltségek viszik az ügyeket, ezzel is támogatva a lakosság helyben történő ügyintézésének elősegítését, a közvetlen kapcsolat semmivel sem pótolható emberi közelségét. Tekintettel arra a sajátos helyzetre is, hogy az érintett települések, így Balatonakali is sajátos idegenforgalmi helyzetéből adódóan az évek alatt folyamatosan növekedő többletfeladatokat lát el ebben a vonatkozásban is, miközben az állam által e célra juttatott források nominál értéken csökkennek.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

I.) Balatonakali Község Önkormányzata 2004. június 30-i megalakulása óta tagja a **Balatonfüredi Többcélú Társulásnak**.

A Társulás teljes egészében lefedi a 2003-ban létrehozott Balatonfüredi kistérséget (2012. óta ismét járás), és a 2000-ben létrehozott Balaton Kiemelt Üdülőkörzet egyik fontos északi egysége. A térséghez tartozó települések a Balaton partján és a Balaton-felvidéken helyezkednek el. A kistérség területe 320 km². A társuláshoz 22 település tartozik, melyeknek összes népesség száma meghaladja a 26 ezer főt.

A térségen belül alkörzeteket határolhatunk le, melyek társadalmi, gazdasági, természeti szempontból összetartoznak. A határok, a településcsoportok nem minden esetben válnak el élesen egymástól, néhol egy-egy település két csoporthoz is sorolható. Ezek:

Balatonfüred város környéke: Aszófő, Balatonszőlős, Csopak, Lovas, Paloznak, Tihany

Part-menti tengely: Örvényes, Balatonudvari, Balatonakali, Zánka, Balatonszepezd

Balaton-felvidék: Pécsely, Vászoly, Dörgicse, Óbudavár, Balatoncsicsó, Szentantalfa, Szentjakabfa, Tagyon, Monoszló.

Balatonakali települése vonatkozásában a Társulás a vonatkozó központi jogszabály alapján ellátja: a család- és gyermekjóléti szolgálat feladatait, a házi segítségnyújtást, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtást, idősek nappali ellátását, a demens betegek nappali ellátását és a fogyatékkal élők nappali ellátását.

A Gyermekjóléti szolgálat Balatonakali községben a Balatonfüredi Családsegítő szolgálat keretén belül történik, alkalmi települési ügyfélfogadás és esetmegbeszélés, helyszíni bejárás és egyedi gondozás formájában.

A Társulás

- a család- és gyermekjóléti szolgálat és a család- és gyermekjóléti központ feladatait a Balatonfüredi Többcélú Társulás által fenntartott Balatonfüredi Szociális Alapszolgáltatási Központ (Balatonfüred, Kéki u. 6.) által,
- a szociális alapellátásként jelentkező szociális étkeztetés, családsegítés, házi segítségnyújtás, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, idősek és fogyatékosok nappali ellátását a Balatonfüredi Többcélú Társulás által fenntartott Balatonfüredi Szociális Alapszolgáltatási Központ (Balatonfüred, Kéki u. 6.) által,
- az egészségügyi alapellátáshoz csatlakozó Központi Ügyelet feladatát a Balatonfüred Város Önkormányzata által fenntartott Városi Rendelőintézet (Balatonfüred, Csárda u. 1.) megbízásával látja el.

Az Esélyegyenlőségi Program szempontjából kiemelkedő jelentőségű a Fogyatékosok nappali intézménye, mely a Balatonfüred Szociális Alapszolgáltatási Központ legfiatalabb intézményrészerei közé tartozik. 2007. januárjában kezdte meg működését azzal a céllal, hogy Balatonfüred és kistérsége felnőtt fogyatékkal élő lakói számára nappali ellátást nyújtson.

II.) 2017. évben döntött Balatonakali Önkormányzata a **Zánka és Térsége Oktatási Intézményi Társuláshoz** történő csatlakozásról, annak érdekében, hogy a települési gyermekek bölcsődei ellátása biztosított legyen. A zánkai társulás a Kétnyelvű Német Nemzetiségi Óvoda-Bölcsőde (8251 Zánka, Iskola u. 4.) intézményben biztosítja a bölcsődés korú gyermekek nappali ellátását.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A releváns adatok rendelkezésre állnak, kutatások nem készültek. A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat a TEIR adatbázisból, valamint a helyi nyilvántartásokból gyűjtöttük össze.

Az esélyegyenlőségi program készítésekor az országos adatbázisokban 2023 évi adatok nem voltak elérhetőek.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

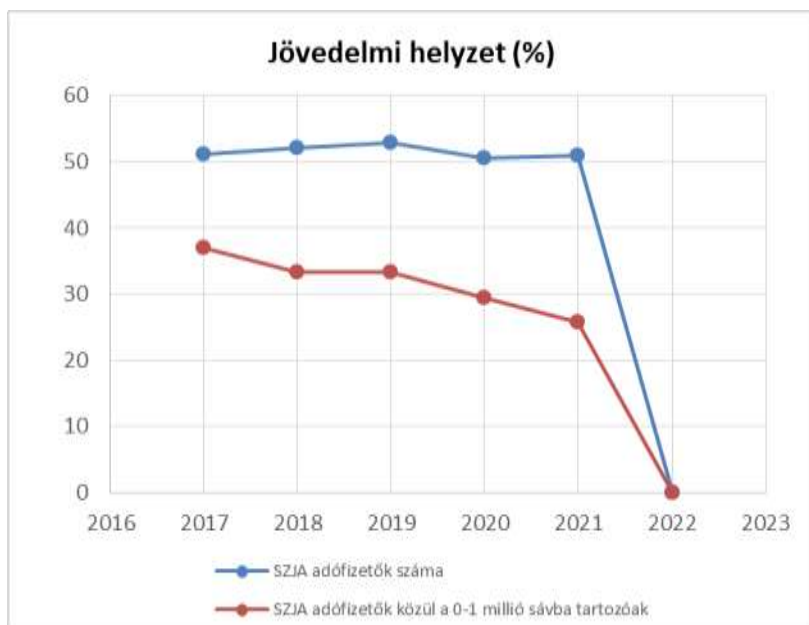
A mélyszegénység viszonylag új, de napjainkban gyakran használt fogalom. Ezen elsősorban azt a jelenséget értjük, amikor valaki tartósan a létminimum szintje alatt él, és esélye sincs arra, hogy ebből a helyzetből, önerőből kitörjön.

A településen az életet, lakhatást, gyermek, időskorú, bántalmazott nő vagy fogyatékkal élő személy ellátatlanságából eredő azonnali beavatkozást igénylő probléma nincs.

A községben roma származású nincsen.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2017	51,10	36,93
2018	52,11	33,24
2019	52,83	33,24
2020	50,56	29,48
2021	50,97	25,75
2022	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

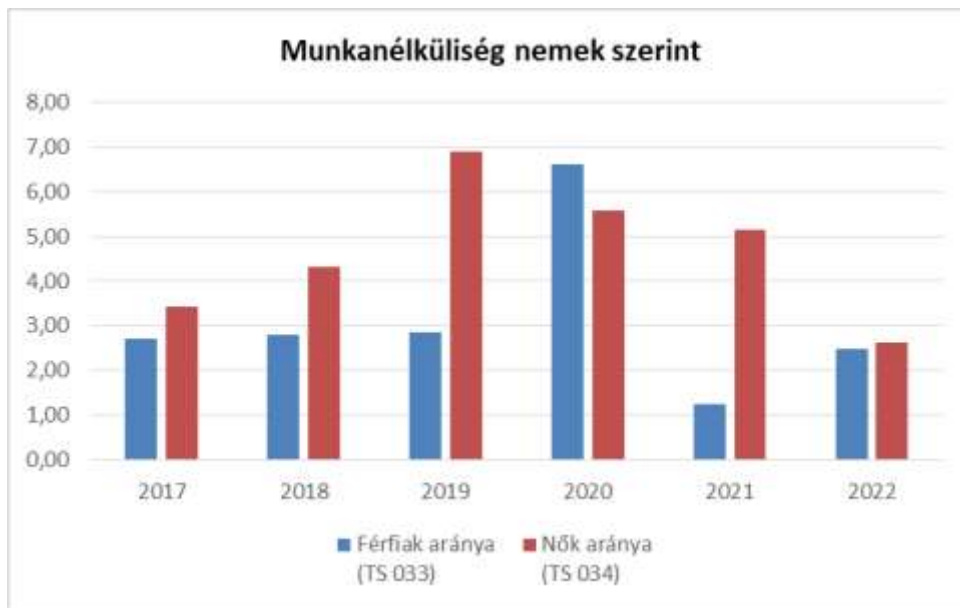
3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a MötV-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2017	2,70	3,43	3,07%
2018	2,80	4,32	3,56%
2019	2,86	6,88	4,87%
2020	6,61	5,56	6,09%
2021	1,24	5,13	3,19%
2022	2,47	2,62	2,55%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A munkanélküliségi ráta az országos átlagtól (2023. 4,2 %) alacsonyabb.

Az álláskereső száma 2015.-ig évről évre lassan csökkent, majd először lassan, a covid járvány alatt viszont közel duplájára emelkedett. Az egyik évben a nők, a másik évben a férfiak adatai rosszabbak.

Éves állás, biztos megélhetés a környező településeken is kevés van, a térségre rányomja bélyegét az idegenforgalmi jelleg. A biztos megélhetés hiánya a lakosoknak, a családoknak a létbizonytalanságát növeli.

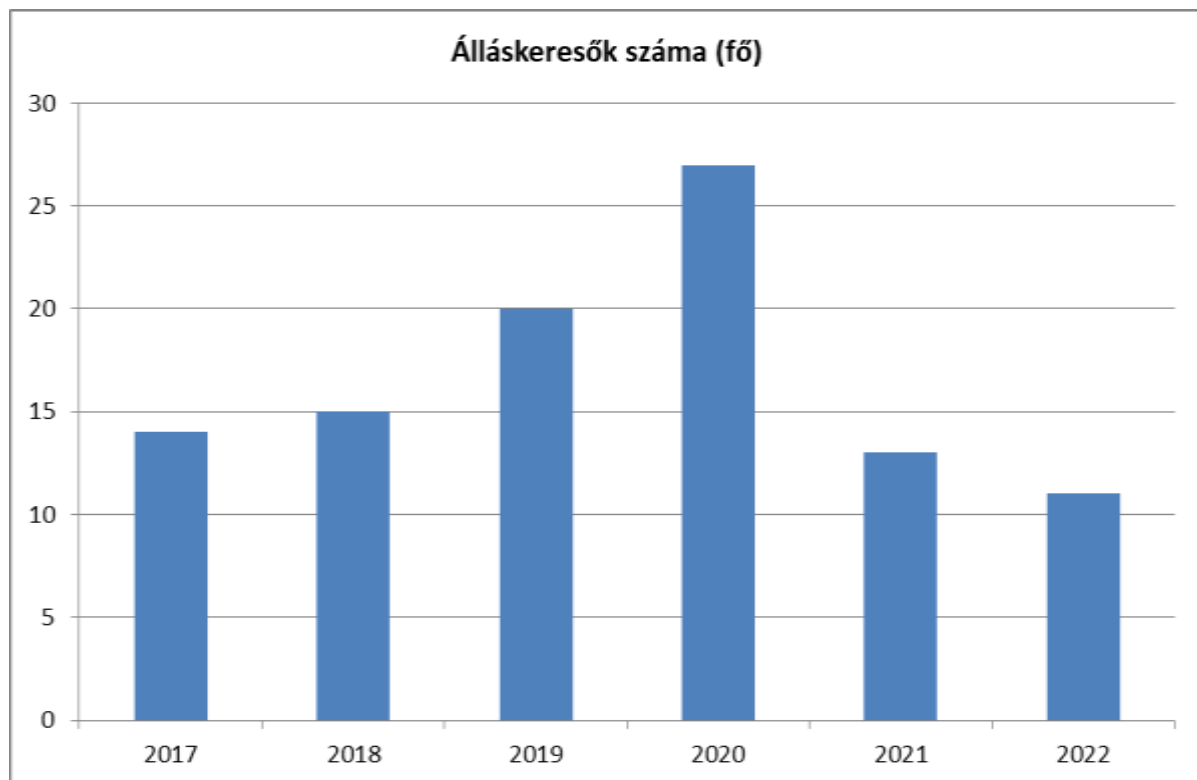
A balatoni településeken erősen jellemző az idényjelleg, a szezonális munka. A nyári szezonban 3-6 hónapra viszonylag könnyebb találni munkát, míg a téli szezonban megnő a munkanélküliek száma.

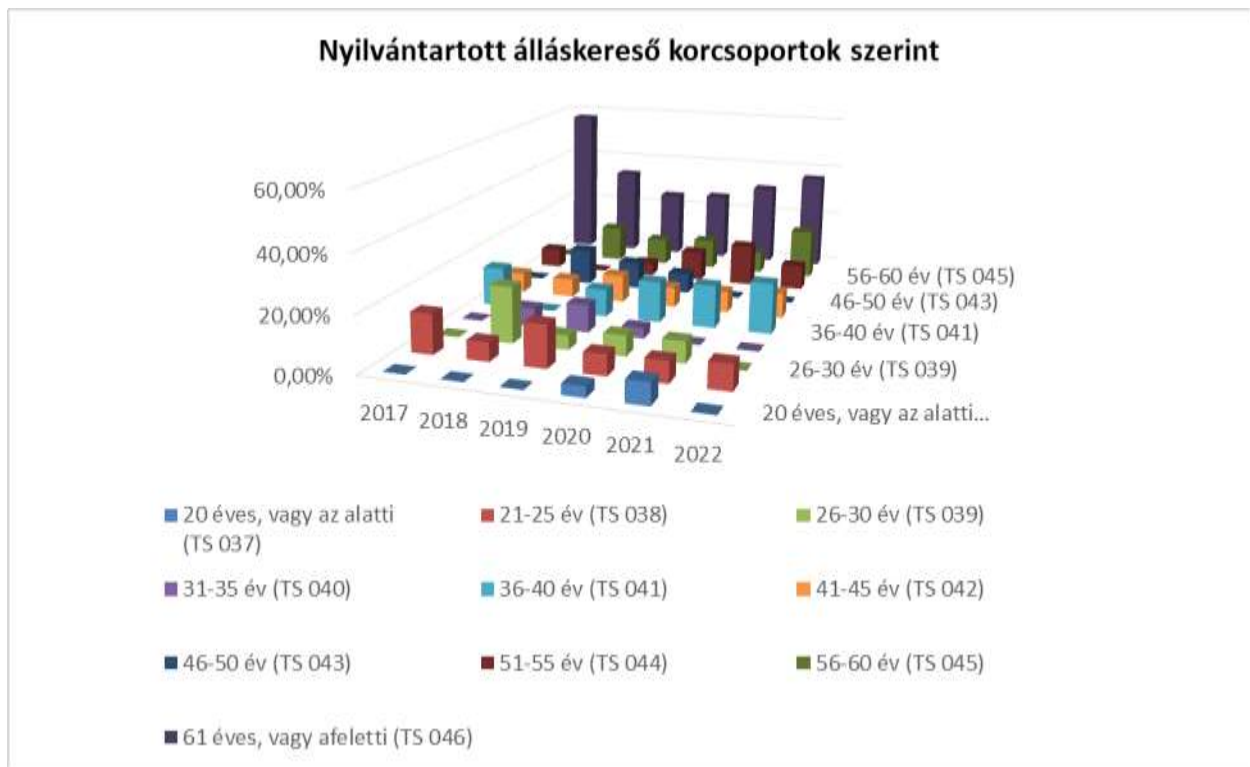
3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskereső száma korcsoportok szerint

Nyilvántartott álláskereső száma összesen	Év	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Fő összesen		14	15	20	27	13
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	0,00	0,00	0,00	1,00	1,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	3,70%	7,69%	0,00%
21-25 év (TS 038)	Fő	2,00	1,00	3,00	2,00	1,00	1,00
	%	14,29%	6,67%	15,00%	7,41%	7,69%	9,09%
26-30 év (TS 039)	Fő	0,00	3,00	1,00	2,00	1,00	0,00
	%	0,00%	20,00%	5,00%	7,41%	7,69%	0,00%
31-35 év (TS 040)	Fő	0,00	1,00	2,00	1,00	0,00	0,00
	%	0,00%	6,67%	10,00%	3,70%	0,00%	0,00%

36-40 év (TS 041)	Fő	2,00	0,00	2,00	4,00	2,00	2,00
	%	14,29%	0,00%	10,00%	14,81%	15,38%	18,18%
41-45 év (TS 042)	Fő	1,00	1,00	2,00	2,00	1,00	1,00
	%	7,14%	6,67%	10,00%	7,41%	7,69%	9,09%
46-50 év (TS 043)	Fő	0,00	2,00	2,00	2,00	0,00	0,00
	%	0,00%	13,33%	10,00%	7,41%	0,00%	0,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	1,00	0,00	1,00	3,00	2,00	1,00
	%	7,14%	0,00%	5,00%	11,11%	15,38%	9,09%
56-60 év (TS 045)	Fő	0,00	2,00	2,00	3,00	1,00	2,00
	%	0,00%	13,33%	10,00%	11,11%	7,69%	18,18%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	8,00	5,00	5,00	7,00	4,00	4,00
	%	57,14%	33,33%	25,00%	25,93%	30,77%	36,36%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

2010-ben volt a településen a legmagasabb az álláskeresők száma (45 fő) az eltelt 14 éves időszakban.

Azóta számuk statisztikailag csökken. Azonban meg kell jegyezni, hogy hazánkban jár a legrövidebb ideig - 3 hónapig - az álláskeresési járadék az EU-ban, miközben az elhelyezkedés várható ideje ennek akár a többszöröse is lehet egy adott szakmában, szezonális munkakörben.

Emellett sehol nem szerepel a külföldre elment munkaképes korosztály (csökkentve az álláskeresők számát), csak a KSH összefoglaltatottsági országos nyilvántartásában!

Ily módon a statisztika (ill. annak szelektív használata, mazsolázása) a valós problémákat elfedi. Azt csak a helyi viszonyokat ismerők tudják, hogy a Piri néni unokái Angliában dolgoznak, a Dezső fia Ausztriában, a Flóráék meg kimentek Németországba.

Míg korábban a munkahely meghirdetésekor általános gyakorlat volt a tapasztalattal rendelkező munkavállalók keresése – ami által a tapasztalat, gyakorlat hiányában a pályakezdők helyzete nehezebb volt – napjainkra, nyárra óriási munkaerőhiány mutatkozik.

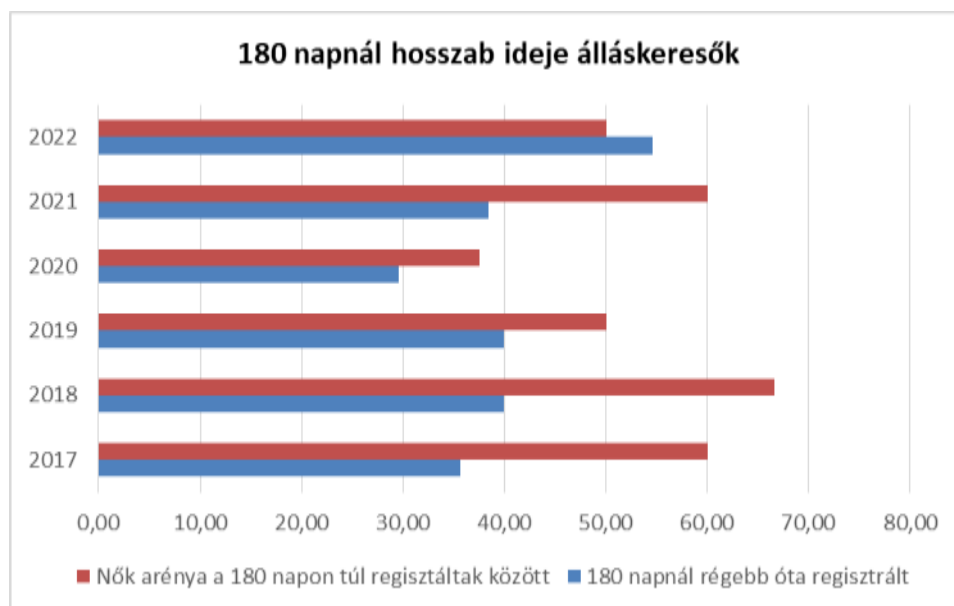
Már képzetlen embert, diákmunkást (pld. az Önkormányzat a strand fenntartásához, üzemeltetéséhez is alig találnak, ami sok esetben már az üzemeltetést, a működtetést is veszélyezteti.

Tipikus rossz példa az ún. Keleti lakóparkban és a parti területen – volt kempingben – építkezők nagy száma, és az ügyeskedő építőipari vállalkozások „tündöklése”.

A keleti országrészből ide hozott szakképzetlen munkaerő egyik héten falat rak, majd vízvezeték, villanyt szerelvényez, és utána elvégzi a tetőn az ácsmunkát. Aztán aranyárban eladják a nyaralót, és jönnek a garanciális és egyéb konstrukciós problémák a házban, de addigra eltűnt a vállalkozó, és kereshetnek „igazi” szakembert, akik helyreállítják a kóklerséget.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2017	35,71	60,00
2018	40,00	66,67
2019	40,00	50,00
2020	29,63	37,50
2021	38,46	60,00
2022	54,55	50,00

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetűek közé sorolhatók az idősebb, nyugdíj előtt álló korosztályok, a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérő nők, az alacsonyabb képzettségűek, valamint a megváltozott munkaképességű és fogyatékos emberek.

A településen munkalehetőséget főleg az idegenforgalom és a mezőgazdaság biztosít, illetve kisebb mértékben a kisvállalkozások, szolgáltatások, üzletek.

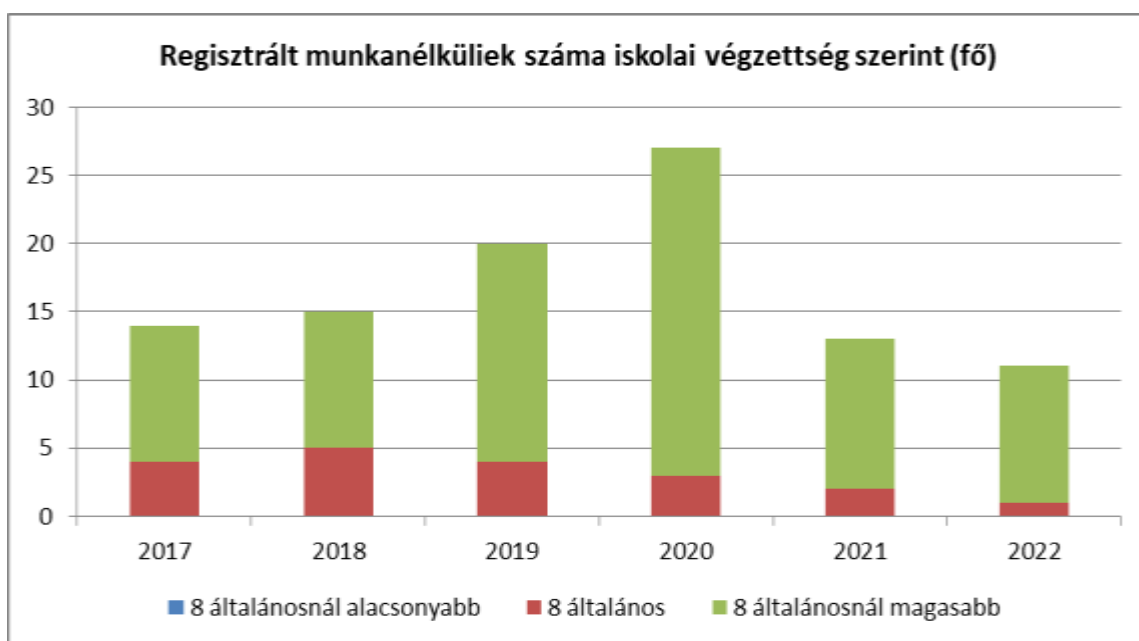
Az Önkormányzat a strandok és településüzemeltetés keretében foglalkoztat időszakosan nyári dolgozókat (pl. strandi pénztáros, jegykezelő, kölcsönzős, csúszdakezelő feladatkörökben). Másik jelentős szegmense a nyári elhelyezkedésnek a településen a szezonban működő vendéglátó egységek és szállásüzemeltetők (kempingek, 9 gyerektábor) körében történő idényjellegű foglalkoztatás.

Jelentős éves munkáltató a FÉK ABC áruház és vendéglátóhely. További (éves) munkahelyek főként Balatonfüreden, illetve távolabb, Veszprém és vonzáskörzetében vannak.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2017	14	0	0,00%	4	28,57%	10	71,43%
2018	15	0	0,00%	5	33,33%	10	66,67%
2019	20	0	0,00%	4	20,00%	16	80,00%
2020	27	0	0,00%	3	11,11%	24	88,89%
2021	13	0	0,00%	2	15,38%	11	84,62%
2022	11	0	0,00%	1	9,09%	10	90,91%

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 8 általános iskolai végzettséggel rendelkező álláskereső személyek száma korábban 3-5 fő körül stagnált. Mára lecsökkent 1 főre. Így már 67-91 % közötti a legalább középfokú képesítéssel rendelkező aránya az álláskeresők között. Esti felnőttoktatásban résztvevő személy nem található.

c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerő-piacra történő átlépés lehetőségei;

2011. szeptember 1. napján hatályba lépett a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény, amely

létrehozta a közfoglalkoztatás új rendszerét. Az Önkormányzat a program megindulásának éveiben folyamatosan részt vett a közfoglalkoztatásban.

A kezdeti időszakban a Probio Zrt., a MÁV Zrt., majd a KDT Vízig szervezésében lebonyolításra került vízügyi közmunka programban volt jelentősebb a közfoglalkoztatottak aránya. A közfoglalkoztatottak az önkormányzat irányításában, de a cég foglalkoztatásában dolgoztak, jellemző munkakörük a parkgondozás, ároktisztítás, hulladékszedés volt. Jellemzően a tartós munkanélküli alacsony iskolai végzettségűek kerültek e téren foglalkoztatásra, néhány magasabb képzettségűtől eltekintve.

Ezt követően átalakított állami szabályozással és a rendkívül alacsony bérrel már évek nem tudunk olyan jelentkezőt találni, akit komolyabb munkakörben lehetne foglalkoztatni a parkgondozói munkakörön kívül. (Ezen ne is csodálkozzunk a létminimum értékét el nem érő javadalmazás miatt.)

2014.-ben még „Közfoglalkoztatási terv” keretében mandulafa telepítésbe fogott Önkormányzatunk, hogy majd hasznos és jövedelmező tevékenység keretében foglalkoztassuk a máshol elhelyezkedni nem tudókat. Mára ennek fenntartása is a fizikai parkfenntartó- és egyéb feladatot ellátó állományunkra hárult.

Míg a korábbi viszonylag elfogadható (a minimálbérhez viszonyított, megélhetéshez közelítő) bérrel olykor 15-25 embert is tudunk foglalkoztatni, mára lasszóval se tudunk embert találni. Az eltelt években 2 emberünk maradt, akiket – demens viselkedésük miatt – máshol nem alkalmaztak.

Egy-két nyaraló gondozásával több bevételhez jutnak az emberek „feketén”, mint a közmunkával. Vagy a nyugati országok elszívó hatása (több dolgozói jog, normális munkafeltételek, magasabb bér) már az alacsonyabb végzettségűek esetében is érvényesül.

Így ez az állami szerepvállalás mára ezen a területen gyakorlatilag csődöt mondott.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2017	6	8
2018	4	3
2019	7	2
2020	27	2
2021	5	2
2022	3	2

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

Jelenleg a községben mintegy 200 vállalkozó folytat tevékenységet, illetve vállalkozás működik. Ezek jelentős része maximum 1-1 főt alkalmazó szálláskiadó, ill. szolgáltatást végző vállalkozó.

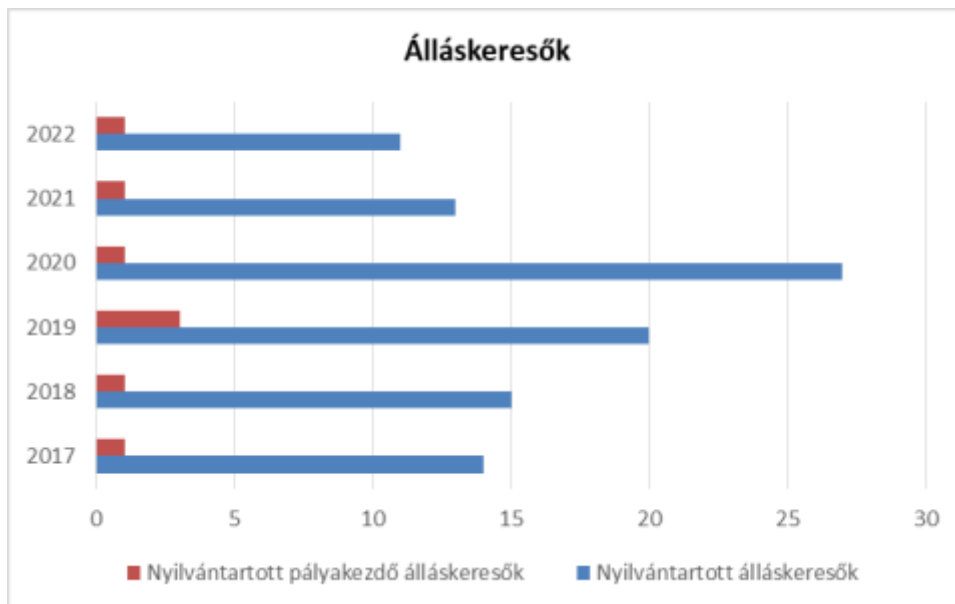
A település közlekedési adottságai jók, a közeli települések, városok jól megközelíthetők tömegközlekedéssel (vonat, busz) is. A településen a vállalkozások folyamatos beruházásokat végeznek.

A Veszprém Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központja Balatonfüreden fogadja az álláskeresőket, a nem nyilvántartott munkát keresőket. Minden esetben elsődleges szempont, hogy az ügyintézők az ügyfelek részére megfelelő állásokat keresnek és ajánlanak fel.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2017	14	1
2018	15	1
2019	20	3
2020	27	1
2021	13	1
2022	11	1

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Aki nem szerzett legalább középfokú végzettséget vagy szakképesítést, hátrányos helyzetű munkavállalónak tekinthető. A nem megfelelő - alacsony vagy a munkáltatói igényektől eltérő - iskolai végzettség, szakképzettség az elhelyezkedést nehezíti.

Kistélepülés révén ezt nem tudjuk megoldani. A munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz a lakosság a Balatonfüredi Munkaügyi Hivatal segítségét tudja igénybe venni.

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

Kistélepülés révén ezt nem tudjuk megoldani. A munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz a lakosság a Balatonfüredi Munkaügyi Hivatal segítségét tudják igénybe venni.

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

Magát roma nemzetiségűnek valló személy a településen nincs.

A saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatás a képesítés hiánya miatt nem lehetséges, de a „leépülő” közfoglalkoztatás keretében erre próbálunk figyelni.

- h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Nincs erről információnk, hogy a településen a foglalkozás területén hátrányos megkülönböztetés fenn állna-e.

- i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

Iskolai tanulás vagy tanfolyamok szervezése keretében.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	14	3,52%	11	78,57%
2018	15	3,86%	10	66,67%
2019	20	5,03%	11	55,00%
2020	27	6,24%	18	66,67%
2021	13	3,18%	8	61,54%
2022	11	2,87%	6	54,55%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.						
Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	1	7,14%	2	13,64%	12	85,71%
2018	1	6,67%	0	2,13%	11	73,33%
2019	0	0,00%	0	1,65%	11	55,00%
2020	1	3,70%	0	0,52%	19	70,37%
2021	0	0,00%	0	1,92%	8	61,54%
2022	1	9,09%	0	1,45%	7	63,64%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A táblázatból kitűnik, hogy évről évre változik a segélyezettek száma. Ez nem jelenti egyenesen arányosan azt, hogy az Önkormányzatnak egyre több pénzébe kerül az ellátás, mivel a foglalkoztatást helyettesítő támogatás sok esetben, csak 1-2 hónapra lett megállapítva, s utána vagy közfoglalkoztatásba lettek bevonva, vagy el tudtak helyezkedni.

2012. évben a törvényi változás miatt, azok, akik nem töltötték be azt a kort, hogy 5 éven belül nyugdíjra legyenek jogosultak, már nem kaphattak rendszeres szociális segélyt, jogosultak lettek viszont a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra. A 30 napos munkaviszonyt az elmúlt évek alatt, mindenkinek sikerült teljesíteni. Egy családban egyszerre csak egy ember veheti igénybe az aktív korúak ellátását, kivéve akkor, ha egyik családtag foglalkoztatást helyettesítő támogatást, másik pedig rendszere szociális segélyt kap. Így bármely család nagyon nehéz anyagi helyzetbe kerülhet.

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0

Forrás: TeIR, KSH

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TS 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2017	342	0	0,00	32,16	88,89	100,00
2018	346	4	11,56	31,79	91,33	99,71
2019	356	10	28,09	31,18	90,73	99,16
2020	363	7	19,28	30,85	90,36	98,07
2021	382	19	49,74	30,10	87,17	93,98
2022	548	9	16,42	33,94	0,00	0,00

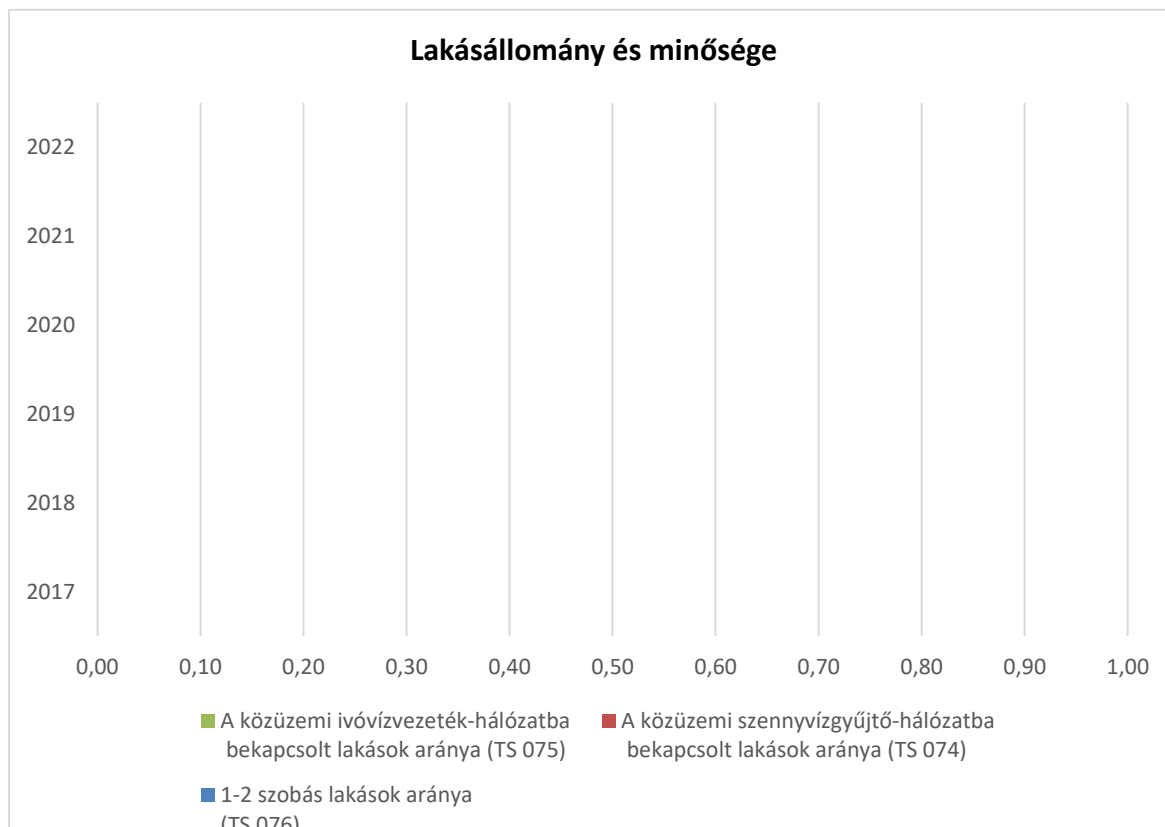
Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

A település keleti felében az 2000-es évek elején magán beruházásban megvalósított közművesítés eredményeként 80 építési telek került kialakításra, melyek helyén egy új kis falu épül(t) fel, illetve folynak még az építkezések.

A nyugati oldalon 2014-ben kialakított 5 telek is gazdára lelt, elindultak az építkezések.

Ugyancsak a volt Holiday Kemping területén is megindult a luxus nyaralók építése.

Lassan növekedett a lakásállomány, majd az eltelt 3-4 évben a fentiek miatt megugrott a számuk. Azonban ezek döntően nyaraló célt szolgálnak.

Ugyancsak megfigyelhető az a tendencia, hogy a korábban nyaralónak készült épületet állandó tartózkodásra, lakásnak használják. Emellett ha lassan is, de növekszik külterületen (volt zártkertben) a lakónépeség. Itt viszont a legtöbbször hiányoznak a közművek (ivóvíz/szennyvíz), melyek horribilis költsége miatt nem várhatóak kiépítése.

A lakásállomány mellett jelentős a nyaralással összefüggő ingatlanok száma. Az összes épület állomány száma: kb. 1400 db.

a) bérlakás-állomány

Korábban 1 bérlakása volt az Önkormányzatnak, mely a bérlő kihalásával a fiataloknak konditerem céljára lett átadva.

Az önkormányzati hivatal korábbi épületének felső részé ideiglenes lakhatás céljára korábban gyógyszerésznek, jelenleg pedig a körzeti megbízottnak lett átadva.

b) szociális lakhatás

Nincsen.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Az önkormányzati hivatal korábbi épületének felső részé ideiglenes lakhatás céljára korábban gyógyszerésznek, jelenleg pedig a körzeti megbízottnak lett átadva.

e) lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2017	n.a.	89
2018	n.a.	75
2019	n.a.	119
2020	n.a.	131
2021	n.a.	123
2022	n.a.	127

Forrás: TelR, KSH Tstar

A lakásviszonyok jellemző problémái a közműdíj-, illetve lakáshitel-tartozások, hátralékok felhalmozódása. Ez korunk növekvő problémát jelentő szomorú sajátossága. Főleg a rezi költségek (gázdíj) 2022. évi megugrása.

Itt főként a nagyobb (már pedig itt döntően ilyenek vannak, a korábbi nyaraltatás miatt), régebben épült házakban lakóknak okozott gondot az eddig mesterségesen alacsonyan tartott gázdíjak elszállása.

Ezért is lett volna jobb megoldás az állam részéről országos lakóház szigetelést elősegítő támogatási program, melynek során a 70-es, 80-as években épült lakóházak költségei csökkentek volna, így a lakosság kevesebb gázt igényelt volna.

A legjobb rezsicsökkentés az, amit el se fogyasztunk!

A korábbi időszak lakásfenntartási támogatása, mint ellátás, a jogszabályi változások okán megszűnt. A településen a települési támogatás biztosít ilyen célra is támogatást az arra rászorulóknak számára. Jellemzően a téli tüzelő megvásárlására vagy elromlott háztartási berendezések megvásárlására kérik a leggyakrabban.

Emellett minden évben 25 m³ szociális tűzifa kerül kiosztásra a rászorulóknak között az állami program keretében. De településünkön döntően gázzal fűtenek.
Adósságcsökkentési támogatást nem ad az önkormányzat.

f) eladósodottság

Az adósságkezelési szolgáltatás a szociálisan rászorult személyek részére nyújtott, lakhatást segítő ellátás. Ennek a támogatásnak az a szerepe, hogy segítséget nyújtson az eladósodott, hátralékot felhalmozott rászorulóknak oly módon, hogy a kérelmező, az állam és az önkormányzat közösen törlesztik a hátralékot.

Tényeleges adósságkezelési szolgáltatásra nem került sor, mivel a jelentkező családok nem feleltek meg a szigorú törvényi követelményeknek.

Korábbi ún. devizahitelek bedőlése miatt többen kényszerültek elköltözésre házuk elárverezése miatt. Pozitív – állami segítséggel megvalósuló – hitelrendezésről nincs tudomásunk.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

A lakásfenntartási és adósságcsökkentési támogatásban részesülők alacsony száma is mutatja a településen a viszonylag jó lakhatási helyzet kialakulását.

A közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés a település jónak mondható, belterületen minden lakóingatlanban megvan a lehetősége a kiépített közműhálózatra történő csatlakozáshoz. Belterületen a csatornázottság 100 %-os.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

- a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);
- b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;
- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

A Balatonakaliban nem található olyan terület, mely a szegregációs mutató alapján megfelelné a tényleges szegregátum feltételeinek.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

- a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény célja többek között:

- elősegíteni az egyén és ezáltal a lakosság egészségi állapotának javulását, az egészséget befolyásoló feltétel és eszközrendszer
- hozzájárulni a társadalom tagjai esélyegyenlőségének megteremtéséhez az egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférésük során,

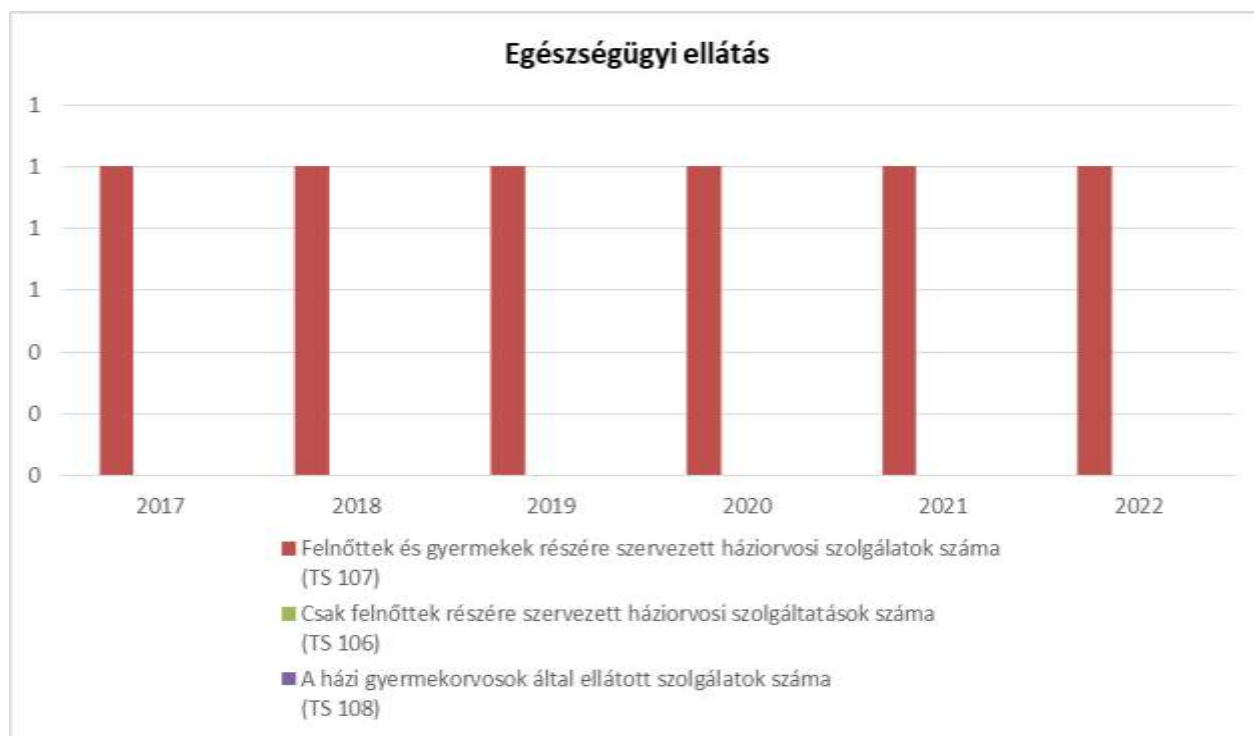
- meghatározni az egészségügyi szolgáltatások általános szakmai feltételeit, színvonalának garanciáit,
- lehetővé tenni az egyéni és a közösségi érdekek harmonikus érvényesülését, a mindenkori nép-egészségügyi célok elérését, a szükséges erőforrások előteremtését, optimális felhasználását és az egészségtudományok fejlődését.

A község egészségügyi ellátása jó színvonalú. Az egészségügyi alapellátást egy vállalkozó házi-orvos biztosítja. Balatonakalin kívül még több környékbeli községet is ugyanez a házi-orvos lát el. A településen a házi-orvos heti 5 alkalommal rendel.

Ügyelet Balatonfüreden biztosított rendelési időn kívül.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi-orvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi-orvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2017	1	0	0	1	2	0,00
2018	1	0	0	1	4	0,00
2019	1	0	0	0	4	0,00
2020	1	0	0	0	4	0,13
2021	1	0	0	0	3	1,00
2022	1	0	0	0	5	1,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A településen fogorvos is van. A 2 orvosi rendelőt az önkormányzat, mint a tulajdonában lévő vagyontárgyat biztosítja a házi orvosnak, az egészségügyi alapellátás érdekében.

A rendelők mellett egy ún. Egészségházat alakított ki az önkormányzat a korábbi hivatali helyiségekben. 2013-ban itt nyílt meg az új gyógyszerár és a védőnő helyisége.

A védőnő – 2023. júniusig Pécsely gesztorságával - a házi orvos mellett látta el a feladatait. Azóta a veszprémi kórház alkalmazottja.

Az épületrészeket rámpával látta el az önkormányzat saját forrásából.

Azóta a fiókgyógyszertár megszűnt. Most a házi orvos látja el „kézi gyógyszerárból” a betegeit.

A védőnői rendszer tavalyi állami átszervezésével a veszprémi kórházhoz került.

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzat biztosítja. Balatonakali községben a személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat: étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez való hozzáférés a lakosság számára biztosított. A kisgyermek és iskoláskorú gyermekek számára kötelező szűrővizsgálatok a védőnő és a házi orvos bevonásával rendszeresen megtörténik. Minden évben lehetőség van a helybe érkező - tüdőszűrő igénybevételére is.

A fogorvos minden egyes beavatkozásnál szájüregi ellenőrzést is végez.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A településen fizioterápiás ellátás is van.

Egyéb egészségügyi fejlesztés és rehabilitáció legközelebb Balatonfüreden megoldott.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A településen vállalkozásban működik az óvoda konyha, így a közétkeztetés megoldott. Mióta ezt az üzemeltetési formát választotta az önkormányzat, változatosabb lett az étrend, kétfajta menü közül lehet választani, odafigyelnek az egészséges táplálkozásra. Sőt a hétfői főzés és a kiszállítás is megoldódott.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Jelenleg egy sportegyesület működik a településen.

2017-ben elkészült az önálló öltöző, amely régóta dédelgetett álom volt.

A strandon homokos röplabda és kispályás focipálya van.

Emellett a településen body szakosztály is működik és nekik egy konditermet tartunk fenn.

A művelődési ház mellett 2018-ban lett átadva az ún. MAG-TÁR épület, melynek alsó szintjén asztaliteniszezésre nyílik lehetőség.

A Balaton miatt a Balatonakali és Vidéke Sporthorgász Egyesület a legnagyobb taglétszámú szervezet községünkben.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A Családsegítő Szolgálat szociális alapellátást nyújt, amely a családsegítés keretében a településen élők szociális és mentálhigiénés problémák miatt veszélyeztetett, krízishelyzetbe került személyek, családok életvezetési képességének elősegítése céljából nyújt általános és speciális szolgáltatásokat.

A gyermekjóléti szolgálatot a kistérségi megállapodás keretében működtetjük – összehangolva más gyermekeket ellátó intézményekkel illetve szolgáltatásokkal - szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez.

A prevenció érdekében a szolgálat megpróbál még a veszélyeztetettség kialakulása előtt kapcsolatba lépni a családdal kideríteni a kialakuló probléma okát és segítséget nyújtani annak megoldásához.

g) drog-prevenciós szolgáltatások;

Nincsen.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Nem tapasztaltuk.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

Egyéni esetkezelésben segít a családsegítő. Egészségnap szervezése.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai;

A közösségi élet színterei sokrétűek, ilyenek a lakóközösségek, a munkahelyek, az önkormányzat, az óvoda, a művelődési ház (+ a 2018-ban átadott ún. MAG-TÁR épület), a könyvtár (nyáron + strandkönyvtár) az egyházak és a templomok, a sportegyesület és a Balatonakaliért Közalapítvány, melynek alapítója a község Önkormányzata.

A lakosság egészségét, gazdasági és társadalmi jólétét, életminőségének javítását úgy lehet biztosítani, ha tevékenységeink során a környezet és fejlődés, illetve a gazdaság, társadalom és környezet problémáit együtt kezeljük.

A községben működő sportegyesület, a közalapítvány és lakossági szerveződések bár nem sokan vannak, de aktívak, sokszínű tevékenységeikkel hozzájárulnak a település fejlődéséhez. Az Önkormányzat pályázati lehetőségek biztosításával és anyagi támogatással is segíti munkájukat.

A helyi kötelező közzolgáltatási feladatok megszervezése, a szociális és gyermekjóléti ellátások, a település üzemeltetési feladatai, a közterületek tisztántartása biztosított. A közzolgáltatások esetében folyamatos cél az ellátás minőségének további javítása.

A közösségi élet megjelenik az óvodai műsorokban, a szüreti felvonuláson, a falunapokon, mandulavirágzás ünnepi rendezvényein, borhét napokon, fesztiválokon és a futballmeccseken.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2020)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
0	nem	686	3

Forrás: TelR, KSH Tstar

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

Nincs.

b) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

A szolidaritás és felelősség mind a magánemberekben, mind a községben működő gazdasági szervezetekben jelen van. Ez jellemzően felajánlások formájában nyilvánul meg. Az egyházak adományokkal támogatják a rászorultakat. Az önkormányzat, a közalapítvány és a civilek aktívan részt vesznek a település életében.

A **Balatonakaliért Közalapítvány** részben a magánszemélyek által felajánlott 1 % SZJA felajánlásból működik.

A település életében az aktivitás megszervezése a kevés társadalmi szervezet, egyesület miatt, nagyrészt az önkormányzatra hárul, illetve a koordinálására szorul.

Az időskorú lakosság aktivitása egyre csökkenő tendenciát mutat, a fiatalabb korosztály pedig a tapasztalatok alapján magától nem kapcsolódik be a közösségszervezésbe.

Néhai Kutor Lajos balatonakali nyaralótulajdonos végrendeletével létrehozott **Balatonakali Gyermekéért Alapítvány** az ún. „Kutor Program”.

Az Alapítvány célja: Balatonakali község gyermekeinek és fiataljainak egészséges életmódra nevelése, betegségek megelőzésére teendő szakmai, társadalmi összefogás megszervezése, tehetségük kibontakozásának elősegítése, programok szervezése. A gyermekek és az ifjúság lelki, szellemi életének gyarapítása, kulturális, művészeti, sportolási lehetőségek biztosítása. Kutor Lajos – a balatonakali gyermekek jótevője – emlékének folyamatos ébrentartása.

c) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

Nincsen.

e) helyi lakossági önszerveződések.

Levendula Nyugdíjas Klub, Erdélyi Kör,

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Nincsen.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Fiatalok elvándorlása.	Támogatási rendszer kiépítése. Közlekedés javítása (munkába járás). Kedvezményes áru építési telkek kialakítása. Támogatási rendszer megalkotása.
A szegénység oka és következménye a tartós munkanélküliség.	Közfoglalkoztatás fenntartás; egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása.
A lakosok egészségügyi állapota megfelel az országos mutatóknak, de nem jó.	Egészségügyi szűrések népszerűsítése.
Nem minden munkanélküli regisztráltja magát a Nemzeti Munkaügyi Hivatalnál	Tájékoztatás, információk elérhetővé tétele a munkanélkülieknek adható támogatásokról

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

Balatonakaliban a lakónépesség száma 2024-ban 724 Fő, ebből a

- 0-2 évesek száma 14
- 3-6 évesek száma 13
- 7-14 évesek száma 44
- 15-18 évesek száma 28

Arányuk az összlakossághoz képest 13,7 %, tehát elmondhatjuk, hogy kevés gyermek él a településünkön.

Az ellátórendszer különféle támogatásokkal és szolgáltatásokkal segíti a családokat a gyermekek nevelésében, megfelelő támogatások és szolgáltatások nyújtásával védelmet biztosít.

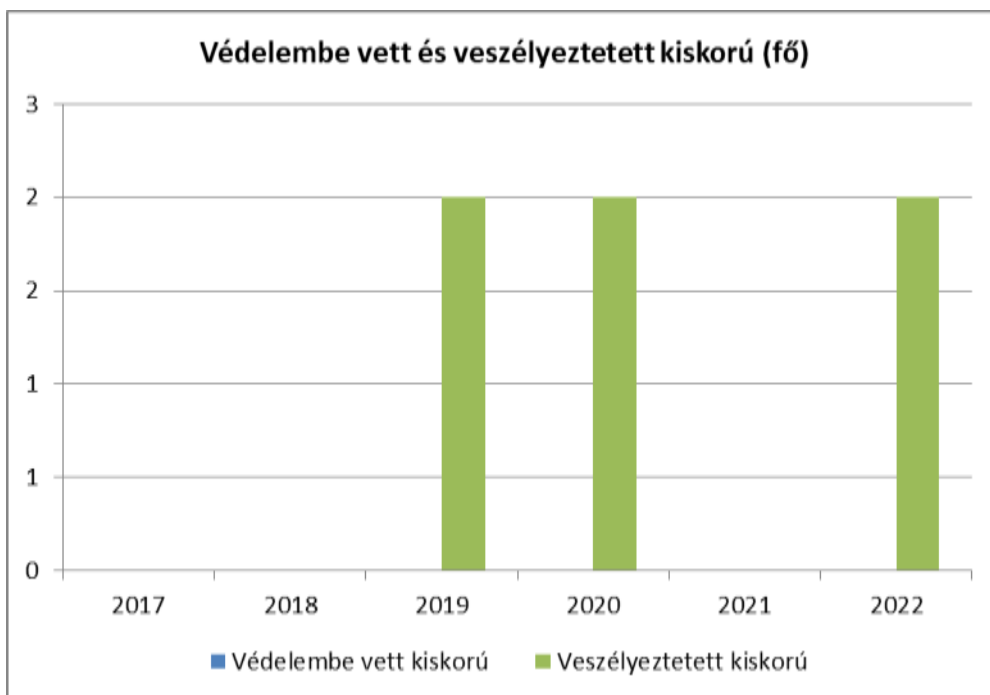
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	366	352	718	50,97%	49,03%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			8	1,11%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	30	38	68	4,18%	5,29%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	6	6	12	0,84%	0,84%

Forrás: TelR, KSH Tstar

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	2
2020	0	2
2021	0	0
2022	0	2

Forrás: TelR, KSH Tstar

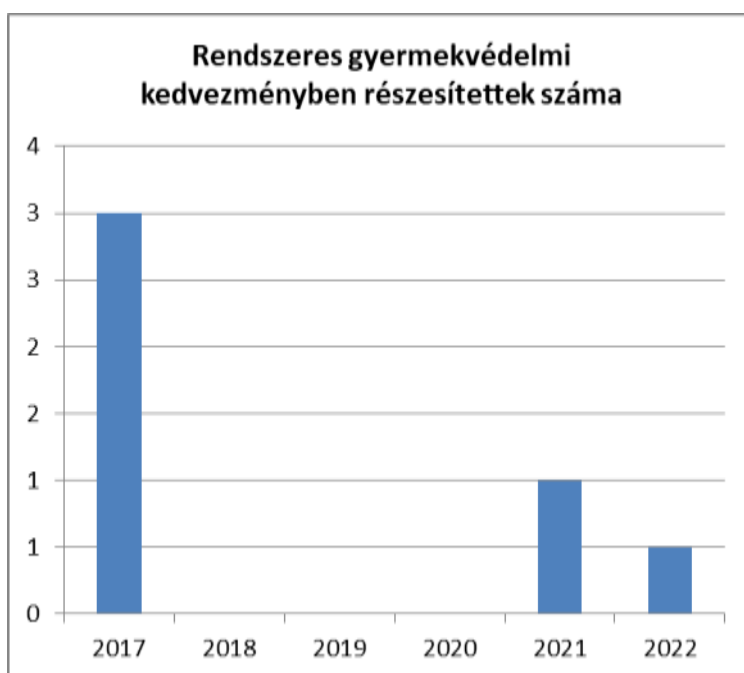

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2017	3
2018	0
2019	0
2020	0
2021	1
2022	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Balatonakaliban nincsen hátrányos helyzetű gyermek.

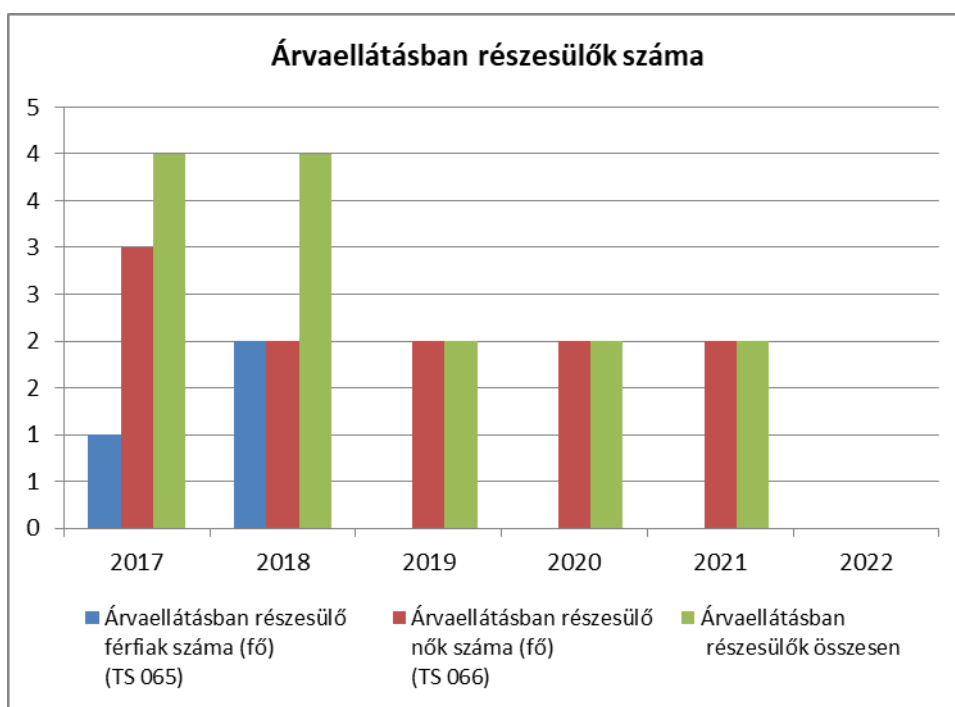
A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt a nyugdíjminimumhoz viszonyított egy főre eső havi jövedelem összege és a vagyoni helyzet függvényében állapítják meg. Rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben akkor részesülhet a család, ha a gyermeket gondozó család időszakosan létfenntartási gondokkal küzd, vagy létfenntartását veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került.

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás			
Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2017	1	3	4
2018	2	2	4
2019	0	2	2
2020	0	2	2
2021	0	2	2
2022	0	0	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Minden gyermek (szülő) részesül támogatásban, pl. 50 ezer forint születési segély, Mikulás ajándék-csomag, beiskolázási támogatás (alap-, közép- felsőfokú iskola), buszbérlet, Bursa Hungarica ösztöndíj.

Az önkormányzat minden gyermek részére ingyenesen biztosítja a gyermek programokat, játszóházi kézműves foglalkozásokat. Szintén ingyenesek a nyári strandi gyermek játszóházi foglalkozások, táborok és sportprogramok is.

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

Nincs adat.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Nincsen.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Nincsen.

4.2 Szegregált, teletszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A védőnői szolgálatot – a 2023-as államosításig - Balatonakali, Dörgicse, Vászoly, Pécsely és Balatonszőlős közösen látta el, Pécsely központtal. A védőnőnek fogadóórája Balatonakaliban havonta egyszer volt (minden hónap harmadik szerdáján 09⁰⁰-11⁰⁰), de a gyakorlatban a találkozás - a családokkal egyeztetve - heti rendszerességgel megtörtént.

Ilyenkor elvégezte az aktuális szűrővizsgálatokat, megbeszéltek a felmerülő problémákat és szakorvosi vizsgálatokra irányította őket és a terhes tanácsadást tartott.

A kismamákat felkereste az otthonukban is, ahol az egészséges étrendre és életmódra vonatkozó tanácsokkal látja el őket. Segítséget adott a szülésre, szoptatásra való felkészülésre, és az újszülött fogadására.

Tavaly a veszprémi kórházhoz került a védőnői szolgálat, ugyanúgy ellátja a feladatot a védőnő.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

A háziorvosi ellátás keretében történik, ahol a gyermekek gyógyítása, gondozása is megoldott. A gyermekek egészségügyi szűrése biztosított, részben a védőnői hálózaton keresztül, részben az egészségügyi ellátórendszeren keresztül. Gyermek szakorvosi ellátás Balatonfüreden a Rendelőintézetben igénybe vehető.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2017	1	0	0	n.a.	n.a.
2018	1	0	0	n.a.	n.a.
2019	1	0	0	n.a.	n.a.
2020	1	0	0	n.a.	n.a.
2021	1	0	0	n.a.	n.a.
2022	1	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

2017. évben döntött Önkormányzatunk a Zánka és Térsége Oktatási Intézményi Társuláshoz történő csatlakozásról, annak érdekében, hogy a települési gyermekek bölcsődei ellátása biztosított legyen. A zánkai társulás a Kétnyelvű Német Nemzetiségi Óvoda-Bölcsőde (8251 Zánka, Iskola u. 4.) intézményben biztosítja a bölcsődés korú gyermekek nappali ellátását.

Balatonakaliban 25 férőhelyes Napközi Otthonos Óvoda működik, 1 csoporttal. Az óvodában gyógypedagógiai csoport nem működik. Várhatóan növekedni fog a környékről bejáró gyerekek száma.

4.4. a) 1. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2017	19	0	0,00
2018	17	0	0,00
2019	22	0	0,00
2020	17	0	0,00
2021	15	0	0,00
2022	0	0	0,00

Forrás: TelR, KSH Tstar

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG		db	
Az óvoda telephelyeinek száma		1	
Hány településről járnak be a gyermekek		6	
Óvodai férőhelyek száma		25	
Óvodai csoportok száma		1	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):		2024.01.01.-2024.12.30. 7-16 ³⁰ óráig	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ( )		3 hét (augusztus)	
Személyi feltételek		Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma		2	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma		2	0
Gyógypedagógusok létszáma		0	0
Dajka/gondozónő		1	0
Kisegítő személyzet		0	0

Az óvodában elvégezhető fejlesztések helyben történnek. Egyébként társulási formában és megyei szinten, valamint az iskolákban biztosított.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladat ellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
		fő	db	db	db	fő	db	fő
2017	n.a.	1	25	1	19	0	0	19
2018	n.a.	1	25	1	17	0	0	17
2019	n.a.	1	25	1	22	0	0	22

2020	n.a.	1	25	1	17	0	0	17
2021	n.a.	1	25	1	15	0	0	15
2022	n.a.	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

A gyermekjóléti szolgáltatás a gyermekvédelem rendszerében a személyes gondoskodást nyújtó ellátások egyik alapellátási formája. Segítséget nyújt a településen élők szociális és mentálhigiénés problémák miatt veszélyeztetett, krízishelyzetbe került személyek, családok életvezetési képességének megőrzése, az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetésének elősegítése céljából nyújt általános és speciális szolgáltatásokat. A szolgáltatás célja a gyermekek testi, lelki fejlődésének, családban történő nevelésének elősegítése. Az alapellátás feltétele a család együttműködési szándéka. A BSZAK családgondozója folyamatosan jelen van a településen, ügyfélfogadásai során figyelemmel kíséri a települési gyermekek, érintett családok helyzetét. Jelentős problémák hosszú évek óta nincsenek, veszélyeztetett gyermek nincs a településen.

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

2017. óta a települési gyermekek bölcsődei ellátása biztosított a zánkai társulás Kétnyelvű Német Nemzetiségi Óvoda-Bölcsőde (8251 Zánka, Iskola u. 4.) intézményben. Évente 1-1 gyermek és családja vette igénybe a lehetőséget.

f) gyermekvédelem;

Kialakult veszélyeztettség esetén a családgondozás célja a veszélyeztető tényezők megszüntetése, belátható határidőn belül.

Amennyiben a kiskorú gyermek testi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődése bármi ok folytán veszélybe kerül, a gyámhatóság védelembe vételi eljárást folytat le. A gyermekek védelme, a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, a veszélyeztetettségének megelőzésére, megszüntetésére szolgál.

A környezet és a szakemberek odafigyelése, a jelzőrendszer azonnali működésének szinten tartása, javítása elengedhetetlen.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

Szociális válsághelyzetben lévő várandós anyák támogatására van lehetőség a Családsegítő Szolgálatnál. A gondozás során a szakember segíti az anyát abban, hogy születendő gyermekét fogadni tudja, adományok szervezésével, és a csecsemő ellátásához szükséges felszerelések előteremtésével.

Ha a szülő valamilyen egészségügyi, szociális, lakhatási probléma miatt átmenetileg nem tudja megoldani gyermeke családban történő elhelyezését, kérheti az átmeneti gondozást, a BSZAK közreműködésével családok átmeneti otthonában kerül elhelyezésre.

Krízishelyzetben a jelzőrendszer tagjaihoz lehet fordulni, ezek a Gyámhivatal, Gyermekvédelmi Szolgálat, a Balatonfüredi Rendőrkapitányság körzeti megbízottja, háziorvos, védőnő. Krízishelyzetben lévő család vagy gyermek hosszú évek óta nem volt és jelenleg sincs a településen.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

A településen sok lehetősége van a gyermekeknek, fiataloknak a szabadidő aktív eltöltésére, többek között a sportszervezet keretei között, valamint a közalapítvány és a Kutor Alapítvány által szervezett szabadidős programokon.

A civil szervezetek aktív szerepet vállalnak a gyermeknap és a falunap megrendezésében is. Az önkormányzat a községben kialakított 3 játszóteret (óvoda, strand, közpark). A településen sportegyesület működik, a konditerem (van közparki is) mindenki számára igénybe vehető. A strandon homokos röplabda és kispályás focipálya van. A MAG-TÁR-ban asztaliteniszezésre nyílik lehetőség.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

A településen óvoda működik, konyháján a gyermekétkeztetés megoldott. Változatos az étrend, odafigyelnek az egészséges táplálkozásra.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Nincsen. Nem releváns.

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Nem releváns.

l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

Pozitív diszkrimináció az ellátórendszerek keretein belül a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás, az ingyenes étkezés és tankönyvellátás biztosítása.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

Balatonakaliban 25 férőhelyes Napközi Otthonos Óvoda működik, 1 csoporttal. Óvodai gyógypedagógiai csoport nem működik.

A községben iskola nem működik. A gyermekek többsége korábban Zánka és Tihany általános iskoláiba jár, kisebb hányaduk pedig Balatonfüred 2 általános iskolájába.

A hátrányos helyzetű gyerekekre, családokra az általános iskolák, az osztályfőnökök, valamint az óvoda óvodapedagógusai kiemelt figyelmet fordítanak. Ez megnyilvánul a tehetségesek, illetve a tanulási nehézséggel küzdők számára szervezett felkészítések, korrepetálások szervezésében, az óvodai fejlesztő foglalkozások szervezésében. A versenyekre való nevezési díjat, útiköltséget az iskolák a legtöbb esetben átvállalják.

Korábban probléma adódott abból, hogy a balatonakali gyerekek 4 általános iskolába járnak tanulni. Ezért már fiatal korban klikkesedés, külön bandázás jelent meg. A hasonló korúak kvázi idegenek voltak egymásnak. Ezért fontos, hogy közös programok szervezésével kötődjenek egymáshoz és a településhez, helyi barátságok alakuljanak ki a felnőtt életükre.

Valamiért – melynek okát nem tudjuk – az utóbbi években a szülők gyermekeik többségét már a Tihanyi Bencés Apátság Illyés Gyula Általános és Zeneiskolába írták. (29 főből 26 fő odajárt, a 3 fő 3 iskolába)

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Az óvodában nincsen.

A településen nem működik iskola, így nem releváns.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Nem releváns.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutató eltérések;

Nem releváns.

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

A rászoruló – RGYVK-s – gyerekek étkezési kedvezményben részesülnek. Az ingyenes tankönyv a törvény szerint biztosított. Rendkívüli önkormányzati települési támogatás igénybevételenek lehetősége rászorultság esetén egyedi esetben.

Intézmények alapvető céljai között kiemelt helyet kap, hogy biztosítsák a szolgáltatásaihoz való egyenlő hozzáférést, de helyezzen hangsúlyt az esélyteremtésre, a hátrányos helyzetű gyerekek hátrányainak kompenzálására.

Míndezek biztosítása érdekében kiemelt figyelmet fordítanak a beiratkozásra, gyermekfelvételre, az oktató-nevelő munkára, a gyerekek egyéni fejlesztésére, az értékelés gyakorlatára, a fegyelmezés használatára, a feladatok kiválasztására az alkalmazásban és a fejlesztésben.

Különös figyelmet fordítanak a humán erőforrás fejlesztésére, a pedagógusok szakmai továbbképzésére valamint a partnerépítésre és kapcsolattartásokra (szülők, segítők, szakmai és társadalmi környezet).

A halmozott, illetve hátrányosan halmozott helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása a kistérségen belül megoldott, Balatonfüreden a Fekete István Általános Iskolában az arra rászoruló diákok részére biztosított. Az óvodások részére a Gyermekejélési Szolgálat keretein belül, nevelési tanácsadás és fejlesztés és pszichológiai foglalkozás biztosított.

Egy friss kutatás szerint a rászorultsági elv 2010. után háttérbe szorult a magyar családtámogatási rendszerben, az erre fordított összeg többsége ma már vállaltan olyan formákban kerül a lakossághoz, amelyeknél a jómódú háztartások előnnyel indulnak.

A 2010. után bevezetett, a bankrendszer közreműködésével megvalósított, családok számára elérhető támogatási programok (például CSOK, Babaváró) az úgynevezett „szociálpolitika más eszközökkel” csoportba sorolhatók, melyet a nemzetközi szakirodalom „*social policy by other means*” elnevezéssel lát el. Az ilyen típusú vissza nem térítendő támogatási elemek és hitelprogramok kiegészíthetők vagy helyettesíthetők a hagyományos értelemben vett szociálpolitikát, de sok esetben megfigyelhető, hogy elsősorban a tehetősebb háztartások tudják kihasználni ezeket a lehetőségeket.

Az újhullámos családtámogatások felépítésével párhuzamosan Magyarországon hosszú ideje változatlan maradt a családok felé irányuló hagyományos szociális juttatások – például a családi

pótlék vagy a GYES – összege, annak ellenére, hogy a mögöttünk álló évtizedben rendkívül nagy fogyasztói áremelkedést tapasztalhattunk.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Gyerekek iskolán kívüli, illetve nyári szabadidős tevékenysége megoldása	Gyerekek iskolán kívüli szabadidős tevékenységének hasznos eltöltése. Kutor program.
Gyermekek több általános iskolába járnak tanulni. A hasonló korúak idegenekké vál(hat)nak egymásnak.	Programok, sportolás, táborok szervezése.
Késő estig felügyelet nélküli gyermekek előfordulása a településen. (főként nyáron: táborok)	Polgárőrszolgálat/rendőrség fokozott ellenőrzése.
Továbbtanulási kedv ösztönzése.	Az önkormányzat vállalja az elkövetkező öt évben a tanulást ösztönző ösztöndíj (Bursa Hungarica) program biztosítását. Kutor program.
Nem mindenkinek a munkahelye igazodik az óvoda nyitva tartáshoz.	Idősek, (bérnagyszülő) bevonása a gyerekért menni, és vigyázni rá, míg a szülő hazaér.
Településen kevés a születések száma.	Újszülött gyermekek támogatásának bővítése, növelése; készítése egyéb juttatással.
Gyerekek zenei fejlődésének elősegítése.	„Ringató” foglalkozás.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

A nemek közötti esélyegyenlőséget Európai Uniósi irányelvek és további törvények (pl. Alaptörvény és a Munka Törvénykönyve) is biztosítják.

Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében azonos jogok illetik meg. A nőket és férfiakat egyenlő bánásmód illeti meg a munkavállalás, a szakképzés, az előmenetel, a szociális biztonság, stb. területén.

A demográfiai adatok (2020.) vizsgálatából az alábbi összefüggések állapíthatók meg:

- a település összlakosságának 49 %-a nő (352 fő);
- a női lakosok 22,28 %-a a 18-59 éves, tehát aktív korú (361 fő);
- a 60-64 évesek száma 4,46 %, 67 fő.
- a 65 év feletti nők száma 16,16 %, 210 fő.

Aki tehetne elment karkedvezményrel vagy a 2010-ben bevezetett 40 éves munkaviszonyt garantáló nyugdíjba.

A nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak

- a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények miatt,
- a pályakezdők, a szakmai tapasztalat hiánya miatt,
- a gyeseen lévő, illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A nők munkaerő-piaci hátránya összetett, nehezen vizsgálható jelenség, kedvezőtlen munkaerő-piaci helyzetük számos okra vezethető vissza. Ilyen többek között az anyaság, az iskolázottság, az életkor.

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2017	2,7	3,43	3,07%
2018	2,8	4,32	3,56%
2019	2,86	6,88	4,87%
2020	6,61	5,56	6,09%
2021	1,24	5,13	3,19%
2022	2,47	2,62	2,55%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

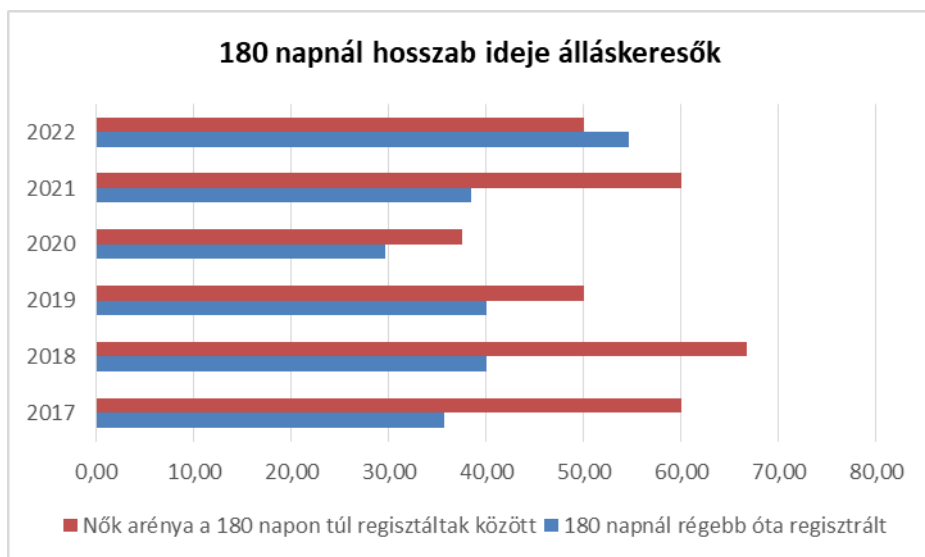

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2017	35,71	60
2018	40	66,67
2019	40	50
2020	29,63	37,5
2021	38,46	60
2022	54,55	50

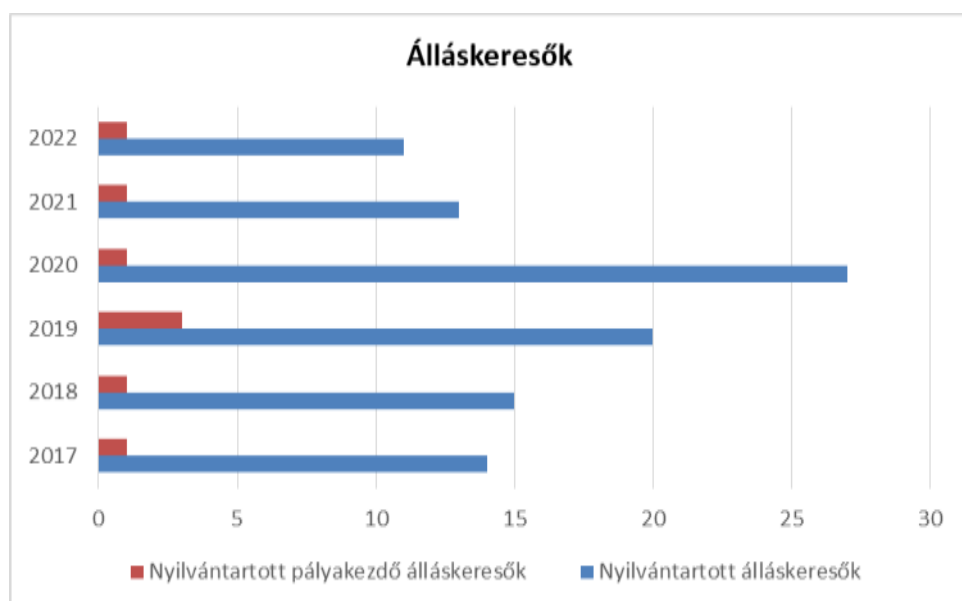
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2017	14	1
2018	15	1
2019	20	3
2020	27	1
2021	13	1
2022	11	1

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Nem mindenkinek a munkahelye igazodik az óvoda/iskola nyitva tartáshoz. Szükség lenne egy olyan intézményre, ahol a gyermekeket akár 20.00 óráig is el lehetne helyezni. Tapasztalatok szerint a gyermekvállalás, a munkahelytől való hosszabb idejű távolmaradás nagymértékben rontja a nők munkaerőpiacra való visszalépésének esélyeit. Segítő programokra, kifejezetten nők részére indított képzésekre lenne szükség ahhoz, hogy könnyebben vissza tudjanak térni a foglalkoztatottak közé. Az Önkormányzat a közfoglalkoztatás területén korábban nőket is alkalmazott (főként kertész munkakörben), de a más területen jelentkező nagy munkaerő igény és a kereshető alacsony jövedelem miatt jelenleg már nincsen senki.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A Járási Hivatalok Foglalkoztatási Osztályai kifejezetten nők foglalkoztatást segítő képzéseket, programokat indítottak. (Minden 1000 lakosra jutott legalább egy virágkötő) Hasznos a piaci igényekhez igazodó programok kellenének.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A nők elhelyezkedési esélyeit csökkenti az alacsony iskolai végzettség, a származás, etnikai hovatartozás, vagy ha hátrányos helyzetű kistérségekben élnek. Különösen nehéz helyzetben vannak azok, akiknél ezek a tényezők együttesen jelentkeznek.

Erre vonatkozóan az Önkormányzatnak nincs releváns adata, de ami tény országos viszonylatban is, hogy a kisgyermeket nevelő anyák sokkal nehezebben kapnak munkát, még akkor is, ha a gyermek elhelyezése megoldott, mivel a munkaadók félnek a gyermekek esetleges betegeskedésétől.

Ezért a nők gyakran megalkudva nem a képzettségüknek megfelelő állást töltenek be, hanem választják akár az alacsonyabb munkaköri (takarítás) státuszt, csak kötetlenebb legyen a munka és menni tudjon az óvodába a gyermekért.

Korábban a közmunkások között volt mindig 1-2 nő fő. A település nagy területeken virágosított. Kertészeti feladatokra indokoltabb lenne legalább 3-4 nő alkalmazása, de nincsen ember.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Az Önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A legközelebbi bölcsődei ellátás Zánkán (5 km) ill. Balatonfüreden (14 km) található.

Zánkával 2017. óta megállapodás van a bölcsődei elhelyezésre, évente 1-1 gyermek került oda.

A korai fejlesztés a településen nem megoldott. Családi napközi nincsen.

Balatonakaliban 25 férőhelyes Óvoda működik, 1 csoporttal, átlagban 16-17 gyermekkel.

Óvodai gyógypedagógiai csoport nem működik.

Nyitva tartás: 7-16 óra között. Nem mindenkinek a munkahelye igazodik az óvoda nyitva tartáshoz

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A védőnő nyilvántartja a körzetében bejelentett lakcímmel rendelkező/életvitel szerűen élő várandós anyákat. Célzott és szükséglet szerinti gondozást végez családlátogatás és védőnői tanácsadás keretén belül. Írásban értesíti a gyermekvédelmi szolgálatot, ha észleli a várandós anya válság helyzetét.

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként (0-6 év)
	db	fő	fő
2017	1	23	34
2018	1	14	31
2019	1	11	26
2020	1	11	29
2021	1	15	28
2022	1	20	30

Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A védőnői szolgálatot 1 fővel Balatonakali, Dörgicse, Vászoly, Pécsely és Balatonszőlős közösen látta el, Pécsely központtal 2023-ig.

Ezt követően állami átszervezéssel a veszprémi kórházhoz került át a feladatkör.

A táblázatban a balatonakali gyermekek száma.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

Jellemzően az erőszak jó része a családban marad, hiszen a nőket, illetve a családokat érő erőszakos cselekedetek nagy része látens, ma még felderítetlen.

Sajnos a komoly állami védő rendszer (krízis, átmeneti szálló) hiánya miatt – statisztikailag – minden héten áldozattá válik legalább 1-1 gyermek, nő a családjában, párjától.

Amíg vér nem folyik, a rendőrség nem intézkedik.

Ha mégis történik valami, igyekeznek eltusolni. pl. a vak komondor esete.

(Az Európa Tanács Egyezménye a nők elleni és a családon belüli erőszak megelőzéséről és felszámolásáról, közismert nevén az Isztambuli Egyezmény az Európa Tanács által megalkotott átfogó nemzetközi egyezmény a nők elleni erőszakkal és családon belüli erőszakkal szemben.) 2011. május 11-én, Isztambulban nyitották meg az egyezményhez való csatlakozás lehetőségét. Az egyezmény célja az erőszak megelőzése, az áldozatok védelme és „az elkövetők büntetlenségének megszüntetése”.

Magyarország parlamentje 2020. májusában elfogadott egy nyilatkozatot, amely elutasítja a ratifikációt.)

A családon belüli erőszak megelőzésénél fontos a probléma korai feltárása. A veszélyeztetett populáció elsősorban a nők és a gyerekek, ezért fontos, hogy tisztában legyenek azzal, hogy a sérelmükre elkövetett erőszakos cselekmények esetén kihez fordulhatnak segítségért. Növelni kell az áldozatok részéről a bejelentési aktivitást, tudatosítva, hogy csak akkor lehet segíteni, ha szakemberhez fordulnak. A háziorvosi szolgálat, a védőnő, a családsegítő szolgálat, óvoda és iskola, a szomszédok sokat tehetnek az észlelés érdekében.

Családon belüli erőszak miatt nem kellett intézkednie a rendőrségnek.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

Csak megyei szinten biztosított.

A krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások településünkön korlátozottak. Nincs anyaotthon, családok átmeneti otthona. A Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálat tud segítséget nyújtani, családsegítés keretében:

- a) a szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást,
- b) az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzbeli, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezését,
- c) a családgondozást, így a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítését,
- d) közösségfejlesztő, valamint egyéni és csoportos terápiás programok szervezését,
- e) a tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adósság
- f) terhekkel és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékossgal élők, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémával küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtását,
- g) a családokon belüli kapcsolaterősítést szolgáló közösségépítő, családterápiás, konfliktuskezelő programokat és szolgáltatásokat, valamint a nehéz élethelyzetben élő családokat segítő szolgáltatásokat.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A nők közéletben betöltött szerepét vizsgálva, nem szabad elfelejteni először is, hogy az azonos jogok érvényesítéséhez elengedhetetlen a képviselet. A nők részvételére nemcsak a női nem reprezentálása miatt van szükség a politikában, azaz a közügyekről való döntési mechanizmusban, hanem mert ez szolgálja leginkább a közös érdeket.

A Balatonakali Képviselőtestülete jó példával szolgálhat mind a Parlament, mind a Kormány részére.

év	Képviselőtestület tagja	
	Férfi	Nő
2023	3	2
2022	3	2
2021	3	2
2020	3	2
2019	3	2
2018	3	2

Az Tihanyi Közös Önkormányzati Hivatal Balatonakali Kirendeltségén dolgozó köztisztviselők között 1 férfi és 4 nő köztisztviselő van.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A kisgyermeket nevelő, a sokgyermekes, vagy gyermeküket egyedül nevelő anyák, valamint a 45 év feletti nők különösen, többszörösen is hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon. Ennek oka egyebek között a magyar társadalom hagyományos családmodelljében keresendő: még ma is sokan vallják, hogy a nők helye a ház körül, a családban van, nem a munkaerőpiacon. Ezt a szemléletet tovább súlyosbítják a nőkkel kapcsolatos negatív sztereotípiák.

A munkanélküliség aránya körükben általában magasabb, ez ösztársadalmi probléma, amelyen komplex programokkal lehet enyhíteni.

A nőket helyi szinten érintő problémák egyike a nyári szezonon kívüli elhelyezkedési probléma, melyet munkahelyteremtéssel és a balatoni főszezon meghosszabbításával lehetne orvosolni.

Szakmai tapasztalatok szerint a gyermek születését követően az otthon maradó szülő magányosnak érzi magát. Hirtelen az eddigi aktív életéből minden háttérbe szorul, a megszokottól eltér, és fellép a félelem a *mástól*. Ezért az Önkormányzatunk 2013-ban a korábbi HEP alapján helyszínt biztosított Baba-Mama Klubnak, ahol az anyukák támogató közösségre találhattak volna, azonban érdektelenség miatt megszüntettük.

A „Ringató” foglalkozás beindulása nemcsak a gyermeknek, az anyának is lehetőség, segítség.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Hamar bezár az óvoda. A kisgyermekes anyukák esetében nem megoldott a gyermekek alkalmi felügyelete.	Időszakos gyermekfelügyelet kialakításának ösztönzése a településen élők között. Idősek, (bérnagyszülő) bevonása a gyerekért menni, és vigyázni rá, míg a szülő hazaér.
Női munkanélküliség.	Közmunka program folytatása. Tájékoztatás munkahelyekről, képzésekről, lehetőségekről; Idegenforgalmi szezon meghosszabbítása.
A gyermekét egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magas.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások körének kialakítása.
A magányérzet kialakításával nemcsak az anya mentális állapota lehet rosszabb, családi konfliktushoz is vezethet.	Szabadidős programok szervezése. Közparkok, játszótér kialakítása, bővítése, fenntartása.

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

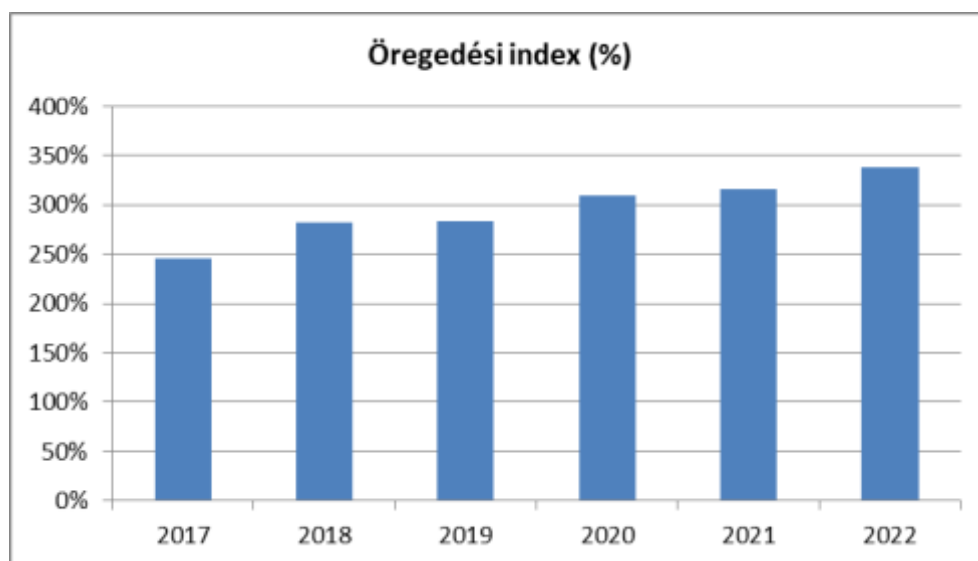
6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Balatonakali lakosságának vizsgálatakor megállapítható, hogy a népességszám stagnált, illetve enyhén emelkedett (az is csak az idevándorlások miatt), ellenben az időskorúak aránya nő.

Balatonakali jellemzően előregedő település.

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2017	187	76	246,05%
2018	203	72	281,94%
2019	201	71	283,10%
2020	210	68	308,82%
2021	218	69	315,94%
2022	237	70	338,57%

Forrás: TelR, KSH-TSTAR

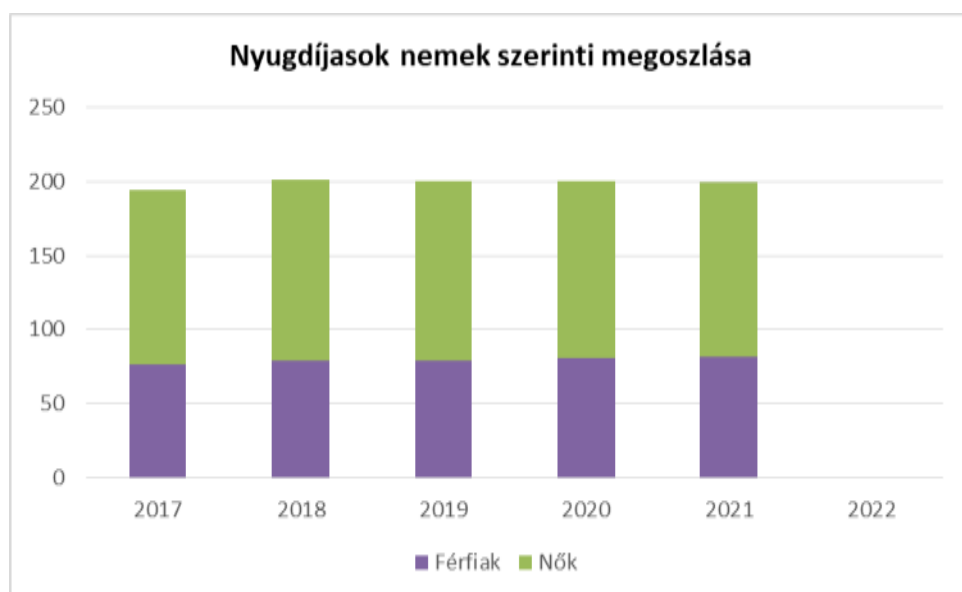
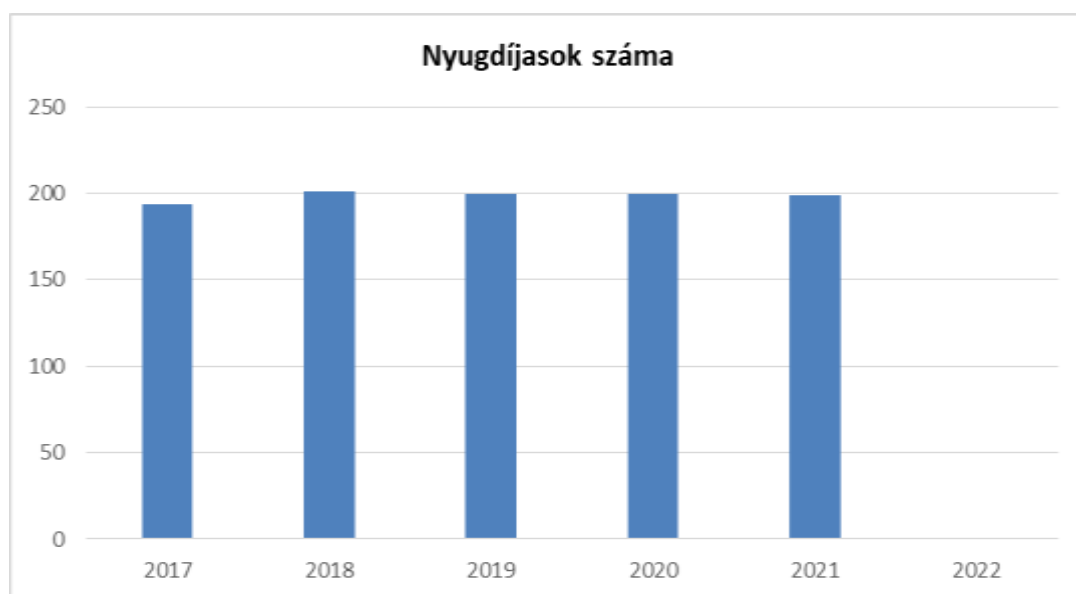
A demográfiai adatokat vizsgálva az idősök helyzetére jellemző, hogy, korban előrehaladva fokozatosan csökken a házasok száma, megnő az özvegyek, az egyedül élők száma. Kiszolgáltatottá, magányossá válnak, mivel nagy részüknél a család többi tagja már nem egy településen él. Hiszékenységüket egyre több csaló próbálja kihasználni. Ennek visszaszorítása érdekében a rendőrséggel közreműködve előadásokat, tájékoztatásokat kellene megvalósítani.

Az idős korban jellemző megbetegedések - a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, ízületi problémák - mellett pszichés problémák is jelen vannak. Az idős ember egyedül marad, izolálódik, szellemi és fizikai aktivitása hanyatlik, önellátási képessége beszűkül. Ez nagyon sok embernél okoz pszichés megbetegedéseket. Különösen gyakori a depresszió kialakulása. Jellemző, hogy a betegségek általában együttesen fordulnak elő, különösen 70 éves kor fölött jellemzőek a súlyos, krónikus megbetegedések.

Általános tendencia, hogy a megélhetési gondok miatt az eltartó családtagoknak megnő a munkával töltött idejük, kevesebb időt tudnak az idős családtagokra fordítani.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2017	77	117	194
2018	79	122	201
2019	79	121	200
2020	81	119	200
2021	82	117	199
2022	0	0	0

Forrás: TelR, KSH Tstar

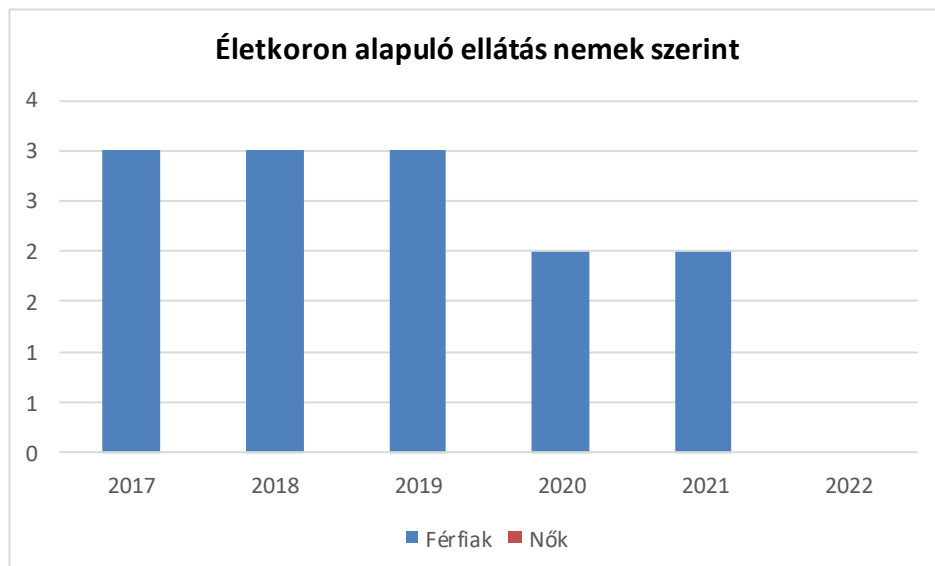

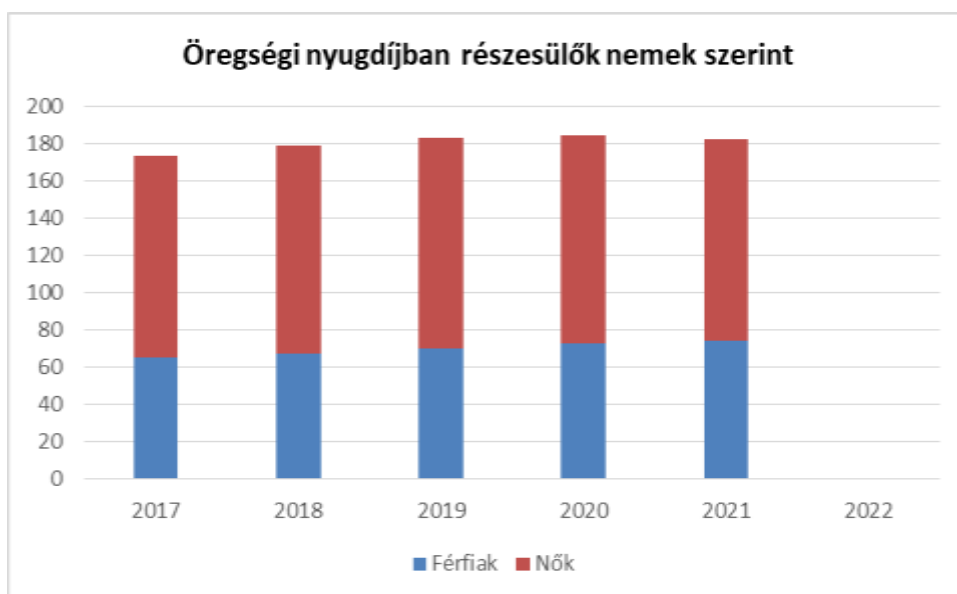
Az idősök nyugdíjban, nyugdíjszerű járadékban részesülnek, a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer saját jogú és hozzátartozói nyugellátásokat biztosít számukra.

A saját jogú nyugellátások körébe tartozik az öregségi nyugdíj és a rehabilitációs járadék.

A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátás az özvegyi nyugdíj, az árvaellátás, a szülői nyugdíj, a baleseti hozzátartozói nyugellátások, valamint az özvegyi járadék.

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások							
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2017	3	0	65	108	0	1	0
2018	3	0	67	112	0	2	0
2019	3	0	70	113	0	1	0
2020	2	0	73	111	0	1	0
2021	2	0	74	108	0	1	0
2022	0	0	0	0	0	0	0

1997. és 2009. között az úgynevezett svájci, vagy vegyes indexálás alapján számították ki a nyugdíjak éves emelését, amit 50 százalékban az infláció, 50 százalékban pedig a keresetek emelkedése határozott meg. Ily módon a gazdasági fejlődés eredményeiből a nyugdíjasok is részesültek, vagyis növekvő reálbér esetén nem csupán a reálérték megőrzése volt biztosítva.

2012. óta a tisztán inflációkövető emelő rendszer van. „Megőrizzük a nyugdíjak értékét!”

Ennek lett a következménye az, hogy míg 10 éve az átlagkereset 70 százalékát is elérte az átlagnyugdíj, most már az ötvenet sem. A régebben nyugdíjba mentek még rosszabb helyzetben vannak. Így körükben növekszik a mélyszegénységbe kerülők aránya. Hiába a hangzatos propaganda, a valós helyzet mást mutat!

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

Balatonakaliban 2024-ben az állandó népességből a 65 év feletti lakosok száma 265 fő, miközben 2009-ben még „csak” 148 fő volt. Az öregedési index akkor 246 % felett volt, mára 350 % lett. A nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma 200-210 fő körül ingadozik. Nyugellátással, hozzátartozói nyugellátással mindenki rendelkezik.

Nappali ellátás és időskorúak járadék iránti igény nem merült fel.

2050-re a 65 év feletti európai polgárok száma várhatóan 70 %-kal, a 80. életévüket betöltött uniós lakosoké pedig 170 %-kal lesz magasabb a mainál. Ez a jelenség komoly kihívások elé állít minket: egyrészt eleget kell tennie az egészségügyi ellátás iránt jelentkező megnövekedett igényeknek, másrészt oly módon kell egy előregedő társadalom szükségleteihez igazítani az egészségügyi rendszereket, hogy azok az aktív munkaerő létszámának csökkenése ellenére megőrizték fenntarthatóságukat. (Ez mára Magyarországon lesüllyedt a békaperspektívába. Míg a fejlett országokban a GDP minimum 8 %-át fordítják egészségügyre, nálunk ez már a 4 %-ot sem éri el!)

A legfontosabb feladat az egészséges és aktív időskor támogatása. A jó egészség kihat az életminőségre: minél tovább maradunk egészségesek, annál nagyobb eséllyel őrizhetjük meg önállóságunkat, függetlenségünket és aktivitásunkat.

Ha az előregedő társadalom tagjai egészségesek maradnának, csökkenne az egészségügyi rendszerekre nehezedő teher, és kevesebben vonulnának betegség miatt nyugállományba. (szűrések, megelőzés, kórházi várólisták megszüntetése)

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

Az idősek, nyugdíjasok jövedelmi helyzetére tekintettel az egészségesek szívesen végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet. Erre csekély az esély, kivételt képez, ha speciális tudással rendelkezik.

Az idősek számára a településünkön munkalehetőséget főleg a mezőgazdasági kiegészítő tevékenységek biztosítanak idényjelleggel (szüret, kézimunka igényes ún. „zöld” szőlészeti munkák) illetve lehetőség lenne a strandokon pénztárosi, jegykezelői feladatok szezonális betöltésére is.

b) tevékeny időskor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

2013. július 1. napjától nem lehet (csekély kivétellel, minimum elnöki jóváhagyással) közalkalmazott, köztisztviselő, aki nyugellátásban részesül.

Korábban nem sok esély volt arra, hogy a munkaerő-piacon jövedelemszerző munkához jusson, kivétel, ha speciális tudással rendelkezett. Manapság az égető munkaerőhiányt ezt is felülírta.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

A diszkrimináció felmérése rendkívül nehéz. Azt tudjuk a szakirodalomból, hogy az idősebb korosztály sokkal jobban kiszolgáltatott a munkaerő-piaci diszkriminációnak, tehát nehezebben helyezkednek el, és a munkahelyi leépítések is előbb érik el őket.

Az 55 év felettieket, illetve a tartós munkanélkülieket jobban érinti a foglalkoztatás terén fellépő hátrányos megkülönböztetés.

Miközben még pár éve az állam is a nyugdíjba menetelt ösztönözte, most már a visszafoglalkoztatottságot próbálná ösztönözni. (csak egészség lenne!)

A jelenlegi jogszabályok a munkavállalásra anyagi szempontból próbálja ösztönözni a nyugdíjasokat (nincs nyugdíjjárulék).

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Fő összesen	14	15	20	27	13	11
41-45 év (TS 042)	Fő	1	1	2	2	1	1
	%	7,14%	6,67%	10,00%	7,41%	7,69%	9,09%
46-50 év (TS 043)	Fő	0	2	2	2	0	0
	%	0,00%	13,33%	10,00%	7,41%	0,00%	0,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	1	0	1	3	2	1
	%	7,14%	0,00%	5,00%	11,11%	15,38%	9,09%
56-60 év (TS 045)	Fő	0	2	2	3	1	2
	%	0,00%	13,33%	10,00%	11,11%	7,69%	18,18%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	8	5	5	7	4	4
	%	57,14%	33,33%	25,00%	25,93%	30,77%	36,36%

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

Az önkormányzat kötelező feladataként biztosítja a rászoruló, településen élő idősök számára a szociális alapszolgáltatásokat. Az önkormányzat a Családsegítő Szolgálat keretében látja el a feladatát.

A házi segítségnyújtás olyan gondozási forma, amely az ellátást igénybe vevő önálló életvitelének fenntartását - szükségleteinek megfelelően - lakásán, lakókörnyezetében biztosítja. A területi szociális gondozó feladatainak ellátása során segítséget nyújt ahhoz, hogy kliensének fizikai, mentális és szociális szüksége kielégítése biztosított legyen.

A Balatonfüredi Szociális Alapszolgáltatási Központ 2006. november 30-tól a jelzőrendszeres házi segítségnyújtást, mint alapszolgáltatást biztosítja a rászoruló személyek számára. Ez az ellátás nem kötelező feladat, a kihelyezett jelzőkészülék használata fokozott odafigyelést jelent az idősekre a napi szintű szociális ellátásban.

A kihelyezett készülék száma korábban 10 felett is volt, jelenleg 6 db. A csökkenő számban a „Gondos óra” program is szerepet játszhat.

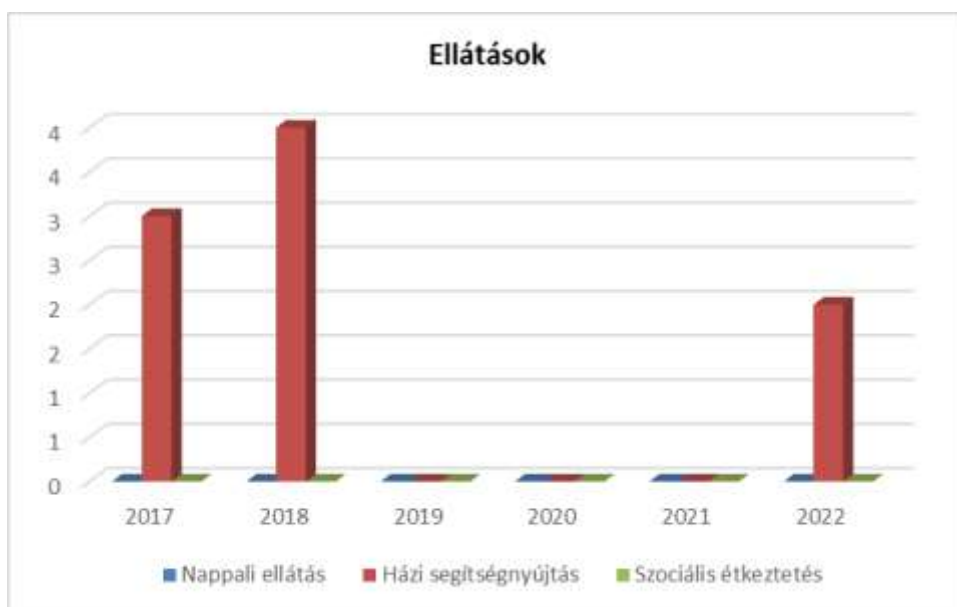
Az érintettek zöme tájékozott a szociális szolgáltatások igénybevétele tekintetében.

A feladat hosszú évek óta biztonsággal megoldott. A településen egyedül élőkre a lakosság, szomszédok, önkormányzati dolgozók is figyelmet fordítanak, szükséges esetben orvosi ellátás érdekében intézkedések történnek. A megvalósult falubusz vásárlásával, az idősök ellátásokhoz jutása még könnyebbé vált a szállításuk megoldásával.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő idős korúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő idős korúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2017	187	0	3	0
2018	203	0	4	0
2019	201	0	0	0
2020	210	0	0	0
2021	218	0	0	0
2022	237	0	2	0

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

A településen aktív nyugdíjas élet folyik, munkájukra mindig lehet számítani a településen megrendezésre kerülő rendezvények bonyolításában, vendéglátásban a programok szervezésében, az önkormányzat igyekszik olyan programokat szervezni, amelynek keretében a településen élő különböző generációk közös szórakozási, kikapcsolódási lehetőséget találnak, erősítve ezáltal a generációk közti párbeszédet.

A nyugdíjasok által működtetett Levendula Nyugdíjas klub a Művelődési ház keretein belül működik, a nyári időszak kivételével. A nyugdíjasok közül többen tevékenyen részt vesznek az Erdélyi kör életében. rendszeresen látogatják a településen megrendezésre kerülő szabadidős programokat, mind résztvevőként, mind nézőként.

Az idősek életének mindennapi részvevője a vallás gyakorlása. Erre a településen lévő Katolikus és az Evangélikus egyház temploma ad helyet. Miséket 2 hetente tartanak.

A helyi körzeti megbízott félévente előadásokat tart a nyugdíjasok részére a bűnmegelőzés, illetve áldozattá válás megelőzése érdekében. Ill. az egyedülálló, beteges embereket téli krízis helyzetben naponta meglátogatja.

A nyugdíjasok között szép számmal vannak olyanok is, akik a polgárőrség tevékeny tagjai.

c) idősek informatikai jártassága;

A közel múltban nyugdíjba mentek között nagyobb számú a számítógépes rendszer használati és az internet tudás.

d) a generációk közötti programok.

Évente Balatonakaliban 80-100 körüli programot szerveznek. (2023-ban 97 esemény került megrendezésre.)

Ennek célközönsége a turistákon, nyaralókon és a helyieken keresztül a szomszéd települések lakosságát, fiatalokat, időset mind felöleli.

Vannak, melyek minden korosztálynak kikapcsolódást jelentenek. (Disznóvágás, horgászversenyek, táborok, Majális, búcsú, pünkösdi túra, Balatonakali-Dörgicse között az ún. Szomszédolás)

Ezek szervezésében az Önkormányzaton kívül részt vesz az Óvoda, a Balatonakali Gyermekekért Alapítvány, a Balatonakaliért Támogatási Közalapítvány, a Balatonakali Történelmi Szőlőhegyek Borút Egyesület, a Balatonakali és Vidéke Sporthorgász Egyesület, a Balatonakali Sportegyesület, az Erdélyi kör, a Balatonakali Üdültulajdonosok Egyesülete, vállalkozók és vendéglátó egységek.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Levendula Nyugdíjas klub a Művelődési ház keretein belül működik.

Kulturális tevékenység körében az aktuális ünnepek, hagyományok felidézésére a népi szokások megismerésére nyílik lehetőség. Kifejezetten a célcsoport számára szervezett programok az Öregek napja kivételével nincsenek a településen.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magas az egyedül élők aránya.	Az aktivitást és a függetlenséget megőrző programok, szolgáltatások szervezése. Különösen a téli időszakban „idős-látogatók” alkalmazása a munkaügyi központon keresztül.
Nemzedékek közötti kapcsolati problémák.	Generációs programok szervezése. Számítógépes oktatás. Nagy/únoka (net) együtt.
Az idősek áldozattá válása.	Rendőrségi, kmb-s előadások szervezése.
Megbetegedések száma emelkedik. Egészségügyi fittség csökken.	Előadások, szűrővizsgálatok szervezése.
Hasznosságérzet növelése.	Az idős, de aktív emberek bevonása programokba, feladatokra, társadalmi munkára.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Fogyatékos személy az, aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

A 2022. évi népszámlálás adatai - a KSH honlapja - szerint a Népszámlálás során összesen mintegy 9,2 millió személyi kérdőív érkezett be, "az egészségi állapotra vonatkozó, nem kötelező kérdéseket a válaszadók 75 százaléka töltötte ki. A válaszadók 72 százaléka nem számolt be egészségügyi problémáról.

Tartós betegséget 1,7 millióan jeleztek, 639 ezren nyilatkozták, hogy az egészségi állapotuk súlyosan korlátozza őket, és 270 ezren éltek fogyatékossgal."

A 15-64 év közötti korosztályban, 2022-ben:

- 130.926 fő nyugdíj mellett dolgozó, illetve
- 157.845 fő rokkantsági, rehabilitációs vagy egyéb egészségkárosodási ellátásban részesülő személy

volt Magyarországon, amely **45,3 %-os foglalkoztatási rátát jelent a válaszadó, megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülő 288.771 fő esetében.**

A népesség fogyatékossgátípus szerinti megoszlása: mozgáskorlátozottak aránya 34 %, látássérült 20 %, értelmi fogyatékos 9 %, hallássérült 11 %, egyéb 26 %. A fogyatékos népéségen belül továbbra is a mozgássérülteké a legnépesebb csoport. Jelentősen emelkedett az egyéb, pontosan meg nem határozott fogyatékossgában szenvedők aránya.

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

- a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2017	6	4	10
2018	5	5	10
2019	4	4	8
2020	4	4	8
2021	4	5	9
2022	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Településünkön a közfoglalkoztatás keretében 1 fő fogyatékkal élő személy került korábban alkalmazásra, de időközben ő is elhelyezkedett. Majd egy újabb műtét miatt ismételten önkormányzatunk alkalmazza 2024-ben.

b) munkavállalást segítő lehetőségek;

Munkáltatók kedvezőbb adózással történő ösztönzése.

Különböző alkalmazások, programok meghirdetése.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Elhelyezkedésük során számos akadállyal kell megküzdeni. Az előítélet mellett a közlekedés eszközök használata is nehezíti helyzetüket.

Az önkormányzattal szemben a foglalkoztatás során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

Nincsenek.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékkal élő személyek számára igénybe vehető ellátási, támogatási formákról a különböző szintű jogszabályok rendelkeznek.

A fogyatékkal élő felnőttek legnagyobb részének sokszor egyetlen megélhetési forrása az általában alacsony összegű rokkantsági nyugdíj, rokkantsági járadék, rehabilitációs ellátás, illetve plusz juttatásként a feltételek fennállása esetén a fogyatékosági támogatás. A gyermekeket tartós betegségük okán magasabb összegű családi pótlék illeti meg.

A fogyatékos személyeket a rendszeres szociális ellátások megállapítása során az Szt. rendelkezései alapján további kedvezmények illetik meg (pl. a lakásfenntartási támogatásnál, aktív korúak ellátásánál a fogyasztási egység fogyatékoság, tartós betegség esetén +0,2-vel növekszik). A gyermekvédelmi törvény alapján a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény jövedelemhatára tartós beteg gyermeket nevelő családok esetén magasabb.

A súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet 6. §-a értelmében a súlyos mozgáskorlátozott személyek gépkocsi szerzési és

átalakítási támogatásra (közlekedési kedvezmény) jogosultak. Sajnos az Szt. alapján korábban járó közlekedési támogatás megszűnt.
A fenti tételekből nehéz megélni.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

- a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;
- b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

A törvényi kötelezettség szerint az összes költségvetési intézménynek, az összes önkormányzati és közszolgáltatást nyújtó intézményeknek akadálymentesnek kellene lennie. (a határidőt korábban mindig kitöltték).

Fontos, hogy a közszolgáltatás tényleges igénybe vételéhez nem elég az épületbe bejutni, azt be is kell tudni járni - legalább a közszolgáltatás igénybevételéhez szükséges mértékben-, valamint veszély esetén biztonsággal el kell tudni hagyni.

A közszolgáltatás akkor hozzáférhető, ha a fizikai megközelítés lehetőségén túl az épületen belüli tájékozódás lehetősége biztosított a vak és gyengén látó, a siket, és nagyothalló, az értelmi fogyatékos, az autista, a súlyosan-halmozottan fogyatékos személy számára. A mozgássérültekkel kapcsolatban leggyakrabban a biztonságos és akadálymentes, vakok esetében pedig az érzékelhető környezetről van szó.

A települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek nem teljesen akadálymentesítettek. Az önkormányzati strandon van kiépített mozgáskorlátozott vizesblokk, a Balatonba bejutás segítésére lídós partszakasz és egy mobil fém rámpa.

Az óvoda bejárata és a 2013-ban kialakított ún. Egészségház (ahol a házi orvos, fogorvos és a védőnő helyisége található) bejárata lett rámpával ellátva önerőből.
A Művelődési ház akadálymentes bejárata is megvalósult az elmúlt években.

A hivatalnak otthont adó épület sorsa a kormányzati központosító törekvések miatt (2013-ban) megpecsételődött, az önkormányzat eladásra hirdette meg. Eladás esetén egy új, immár akadálymentes hivatal építése körvonalazódik.
Addig mindössze egy jelzőcsöngő került felszerelésre, mely használata esetén az ügyintéző tud az ügyfélhez lemenni.
Az önkormányzati honlap sem akadálymentesített.

- c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítés, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;
- d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

A munkahelyek akadálymentesítettségéről nincs az önkormányzatnak megfelelő információja.

- e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

A településen a meglévő járdák nagyrészt akadálymentesek, azonban egyes szakaszokon (pl. a Kossuth L. utca nyugati részének keskenysége miatt) kerekesszékekkel nem járható.

Sok helyen járda nincs, viszont a szintbeli különbségek kicsik. A rossz utak viszont a babakocsik, és az öregek közlekedését is olykor megnehezíthetik.

Erre saját forrás csekély. Az elmúlt évek Magyar Falu megújítási programok útfelújításai során igyekeztünk erre odafigyelni.

- f) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye, stb.);

Nincsen.

- g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

Nincsen.

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Nem releváns.

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékossgal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Akadálymentesítés nem teljes körűen megoldott.	Részleges, vagy teljes akadálymentesítés a település intézményeiben, illetve a közterületeken. Járdák építése.
Információhoz és eszközökhöz való hozzáférés akadályoztatottsága. Érintettek köre nem ismert.	Különbéféle információs adatbázisok használatára való figyelemfelhívás, pályázatfigyelés.

Több célcsoportot érintő, település szintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Egyedül az anyának nehezebb a gyermeke fejlesztéséért tenni. A magányérzet kialakításával nemcsak az anya mentális állapota lehet rosszabb, depresszióhoz vezethet, ami kihat a család lelkiállapotára is. A gyermek, ha előbb kerül közösségbe, később könnyebben boldogul, szocializálódik.	Ringató foglalkozás a gyermekek zenei fejlődéséért zenepedagógusok által. Az anya kiszakad komfortzónájából, hasonlóak közé kerülve oldódik a gátlás, átéli a közös éneklés és játék élményét. Élő zeneszóval, mondókákkal, dajkarímekkel, hangszerjátékokkal segítve a fejlődésüket. A gyermekek fogékonnyá válnak a zene és a művészetek iránt.
Utak, járdák, padkák hiánya, nem megfelelő minősége. Az „út” nem ott van, ahol a jogi út.	Belterületi utak, járdák felmérése, állapotuk felülvizsgálata és szükség szerinti felújítása. A külterületi utak további pormentesítése, több helyen jogi rendezése, kialakítása szükséges.

Csapadékvíz elvezetés problémái.	Belterületen a csapadékvíz elvezetés példaértékű. De a külterületi rendszert is szükséges kialakítani, mert a domborzat nem nézi a település határt, a víz befolyik.
A strand 2004-ben volt utoljára homokozva. Az áramlatok egy részét már rég elvitték, kimosták, köves, kemény a part közelben is a meder alja.	Strand homokozás, lúdósítás.
A közös hivatal Kirendeltsége egy korábban üdülőként funkcionáló épületben van elhelyezve. Nem akadálymentesített, nem hőszigetelt.	Új, korszerű hivatali épület megépítése. Intézményeink egymás mellett, egy központban lennének elhelyezve.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

A helyi önkormányzatnak, a kulturális és oktatási intézményeknek, a községben működő vállalkozóknak, az egyházaknak, a falu lakosságának közös érdeke és felelőssége, hogy a jövőben Balatonakali még inkább élhető településsé váljon.

b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

A településen jelen van az Evangélikus és a Katolikus Egyház, a Polgárőr Egyesület, a Balatonakaliért Közalapítvány, Balatonakali Gyermekekért Alapítvány, a Levendula Nyugdíjasklub, az Erdélyi Kör, a Borút-, a Horgász- és a Sportegyesület.

Ezek a szervezetek a közös célok, kulturális, sport, környezetvédelmi és fejlesztési célok megvalósításához mozgósíthatók és szívesen veszik ki részüket a munkából a közösségi célok megvalósítása érdekében. Legyen az falunap, ünnep, sportesemény, társadalmi munka stb.

Az önkormányzat a költségvetésében minden évben tervez különböző összegeket a civil szervezetek támogatására, a költségvetéséből támogatja a településen működő egyesületeket. A Közalapítvánnyal közösen szervez kulturális programokat és üzemelteti az Akali TV-t.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

Balatonakali Község Önkormányzata tagja a Balatonfüredi Többcélú Társulásnak.

Tihany, Aszófő, Örvényes és Balatonudvari községekkel együtt Közös Önkormányzati Hivatalt működtet, Balatonakaliban kirendeltséget tart fenn. Így a feladatok nagy részét a lakosság helyben el tudja intézni.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége
Nincsen.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

Az önkormányzati esélyegyenlőségi feladatokban jelentős mértékben szerepet vállalnak a civil szervezetek és az egyházak. Partneri viszony alakult ki velük. Az együttműködésnek köszönhetően az önkormányzati rendezvényeken aktívan vesznek részt a szervezetek.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Helyi vállalkozók is támogatják elsősorban a civil szervezeteken keresztül a falu lakosságának kezdeményezéseit, programjait.

Törekednek a jó partneri kapcsolat kialakítására, mely eredményeként közös akarattal tudnak lépéseket tenni az esélyegyenlőség megteremtéséért.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába bevontuk az érintett önkormányzati intézményeket (Szociális Alapszolgáltatási Központ), szakembereket.

Információs adatokat kértünk a Járási Hivataltól. A helyzetelemző rész összeállításakor az egyes szakterületek beszámolóit is figyelembe vettük.

A helyzetelemzés értékelése és az intézkedési terv elkészítése érdekében javaslatokat, véleményeket gyűjtöttünk az illetékesektől.

A település honlapján az elfogadott dokumentum hozzáférhető lesz, ezáltal biztosítva a teljes körű nyilvánosságot.

A helyzetelemzés előkészítésben részt vettek a településen dolgozó szociális, egészségügyi, gyermekjóléti szakemberek. Módszere az online kapcsolattartás az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos problémák feltárására, majd program tervezet véleményezésére koncentrált.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

Az Önkormányzat honlapján az elfogadott dokumentum hozzáférhető lesz, amely alapján az esélyegyenlőség folyamatokat, intézkedéseket megismerik és így biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése.

c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települési önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenti.

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összefoglalása

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Fiatalok elvándorlása	Támogatási rendszer kiépítése; Közlekedés javítása (munkába járás). Kedvezményes árú építési telkek kialakítása, támogatási rendszer megalkotása.
	A szegénység oka és következménye a tartós munkanélküliség.	Közfoglalkoztatás fenntartás; egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása.
	A lakosok egészségügyi állapota megfelel ugyan az országos mutatóknak, de nem jó.	Egészségügyi szűrések népszerűsítése.
	Nem minden munkanélküli regisztráltja magát a Kormányhivatal Foglalkoztatási Osztályain.	Tájékoztatás, információk elérhetővé tétele a munkanélkülieknek adható támogatásokról.
Gyermekek	Településen kevés a születések száma.	Újszülöttek támogatásának bővítése, növelése; kiszélesítése egyéb juttatással.
	Nem mindenkinek a munkahelye igazodik az óvoda nyitva tartáshoz.	Idősek, (bérnagyszülő) bevonása a gyerekekért menni, és vigyázni rá, míg a szülő hazaér.
	Gyermekek 4 általános iskolába járnak tanulni. A hasonló korúak idegenekké válnak egymásnak.	Programok, sportolás, táborok szervezése. Balatonakali Gyermekekért Alapítvány segítő közreműködése.
	Gyerekek iskolán kívüli, illetve nyári szabadidős tevékenysége a településen korlátozottan megoldott.	Gyerekek iskolán kívüli szabadidős tevékenységének hasznos eltöltése.
	Továbbtanulási kedv ösztönzése.	Az önkormányzat vállalja a következő öt évben is a tanulást ösztönző ösztöndíj (Bursa Hungarica) program biztosítását. Balatonakali Gyermekekért Alapítvány segítő közreműködése.
	Késő estig felügyelet nélküli gyermekek előfordulása a településen. (főként nyáron: táborok)	Polgárőr szolgálat/rendőrség fokozott ellenőrzése.
Idősek	Magas az egyedül élők aránya.	Az aktivitást és a függetlenséget megőrző programok, szolgáltatások szervezése. Különösen a téli időszakban „időslátogatók” alkalmazása a munkaügyi központon, polgárőrségen, Kmb-sen keresztül.
	Nemzedékek közötti kapcsolati problémák.	Generációs programok szervezése. Számítógépes oktatás. Nagy/unoka (net) együtt. Idősebb-fiatalabb polgárőrpárok.

	Az idősek áldozattá válása.	Előadások, szűrővizsgálatok szervezése. Plakát, tájékoztatás.
	Megbetegedések száma emelkedik.	Előadások, szűrővizsgálatok szervezése. Falubusszal szállítás.
	Hasznosság érzet növelése.	Az idős, de aktív emberek bevonása programokba, feladatokra, társadalmi munkára.
Nők	Hamar bezár az óvoda. A kisgyermekes anyukák esetében nem megoldott a gyermekek alkalmi felügyelete.	Időszakos gyermekfelügyelet kialakításának ösztönzése a településen élők között. Idősek, (bérnagyszülő) bevonása a gyerekért menni, és vigyázni rá, míg a szülő hazaér.
	Női munkanélküliség	Közmunka program folytatása. Tájékoztatás munkahelyekről, képzésekről, lehetőségekről. Idegenforgalmi szezon meghosszabbítása.
	A gyermekét egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magas. (főleg munkanélküliek, közmunkások esetében)	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások körének kialakítása.
	A magányérzet kialakításával nemcsak az anya mentális állapota lehet rosszabb, depresszió alakulhat ki, családi konfliktushoz is vezethet.	Szabadidős programok szervezése; Közparkok, játszótér kialakítása, bővítése, fenntartása.
Fogyatékkal élők	Akadálymentesítés nem teljes körűen megoldott.	Részleges, vagy teljes akadálymentesítés a település intézményeiben, illetve a közterületeken, Járdák építése.
	Információhoz és eszközökhöz való hozzáférés akadályoztatottsága. Pl. a község honlapja sem akadálymentesített. Érintettek köre nem ismert.	Különbféle információs adatbázisok használatára való figyelemfelhívás, pályázatfigyelés. Új honlap.
Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás	Egyedül az anyának nehezebb a gyermeke fejlesztéséért tenni. A magányérzet kialakításával nemcsak az anya mentális állapota lehet rosszabb, depresszióhoz vezethet, ami kihat a család lelkiállapotára is. A gyermek, ha előbb kerül közösségbe, később könnyebben boldogul, szocializálódik.	Ringató foglalkozás a gyermekek zenei fejlődéséért zenepedagógusok által. Az anya kiszakad komfortzónájából, hasonlóak közé kerülve oldódik a gátlás, átéli a közös éneklés és játék élményét. Élő zeneszóval, mondókákkal, dajkarímekkel, hangszerjátékokkal segítve a fejlődésüket. A gyermekek fogékonnyá válnak a zene és a művészetek iránt.
	Utak, járdák, padkák hiánya, nem megfelelő minősége. Az „út” nem ott van, ahol a jogi út. Csapadékvíz elvezetés problémái.	Belterületi utak, járdák felmérése, állapotuk felülvizsgálata és szükség szerinti felújítása. A külterületi utak további pormentesítése, több helyen jogi rendezése, kialakítása szükséges. Belterületen a csapadékvíz elvezetés példaértékű. De a külterületi rendszert is szükséges kialakítani, mert a domborzat nem nézi a település határt, a víz befolyik.

	A strandon 2004-ben volt utoljára homokozás. Az áramlatok egy részét már rég elvitték, kimosták, köves, kemény a part közelben is a meder alja.	Strand homokozás, „lidósítás”.
	A közös hivatal Kirendeltsége egy korábban üdülőként funkcionáló épületben van elhelyezve. Nem akadálymentesített, nem hőszigetelt.	Új, korszerű hivatali épület megépítése. Intézményeink egymás mellett, egy központban lennének elhelyezve.

Jövőképünk

Egy település jóléti politikáját alapvetően a lakosság egészségügyi, szociális és gazdasági szükségletei határozzák meg. Tény, hogy a magyar lakosság egészségi állapota, szociális biztonsága és életkörülményei az elmúlt évtizedekben folyamatosan romlottak és ez folyamatosan súlyos társadalmi problémák forrásává vált. Ehhez társul a szegénység, a társadalmi kirekesztődés, a társadalmi tőke és az esélyegyenlőség csökkenése. Nem szabad tovább tűrni és elviselni a társadalmi egyenlőtlenségek növekedését, a társadalmi kirekesztődést, a szegénység terjedését és az életesélyek rohamos hanyatlását.

Fel kell végre ismerni, hogy a társadalmi és gazdasági jólétet egyaránt az emberi életlehetőségek növelésével és az életminőség javításával, valamint a közösség sokoldalú partneri együttműködésével lehet elérni. Változó világunk kihívásai társadalmi és helyi szinten is megkövetelik a jóléti rendszer újraértelmezését és a szociális ellátórendszer átalakítását. Ez a szemléletváltás nem nélkülözheti a rendszerelvű gondolkodást, azaz, hogy az embert és környezetét – fizikai, szellemi, gazdasági és szociális viszonyait – egységként kell felfogni, és kölcsönhatásban kell szemlélni.

Az ember szükségleteinek sokoldalú komplex kielégítése tértől, időtől és a helyi körülményektől függ. Az érték- és szükségletrendszer a helyi kultúrától, történelmi, gazdasági és szociális adottságoktól meghatározott szociális tervezést tesz szükségessé. A szolgáltatástervezési koncepció olyan jövőképet nyújt az önkormányzat, intézményei és a lakosság részére, amelynek segítségével javíthatja az életminőséget, elősegítheti egy jóléti társadalom emberközpontú rendszerének kiépítését.

Olyan településen kívánunk élni, ahol mindenféle nemzetiség békében egymás mellett, boldogulását megtalálva együtt él.

Fontos számunkra, hogy a **mélyszegénység** megszűnjön, minden embernek munkahelye és ezáltal biztos egzisztenciája legyen, az arra érdemesek tanulását ne a családi körülmények befolyásolják, hanem a tehetségük.

Kiemelt területnek tartjuk a **gyerekek** számának növelését, jövőbeli boldogulásuk esélyének megteremtését, a fiatalok szülőföldön maradásának elősegítését.

Folyamatosan odafigyelünk az **idősek** tapasztalatára, óvjuk egészségüket, hogy a generációk minél tovább egymás mellett élhessenek.

Elengedhetetlennek tartjuk a **nők** esetében a munkahely, család harmóniájának megteremtését.

Különös figyelmet fordítunk arra, hogy a **fogyatékkal élők** is tartalmas, egész életet élhessenek.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Település szintű probléma												
1	A Mandulavirág strand medrének homokozása	A strandunkon 2004-ben volt utoljára homokozás. Az áramlatok egy részét már rég elvitték, kimosták, köves, kemény a part közelben is a meder alja.	Turizmus fejlesztése. Látogatószám növelése, a vendégek jobb kiszolgálása.	Az önkormányzat valamennyi dokumentumával összhangban.	Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió. Nemzeti Turizmusfejlesztési Stratégia 2030.	Pályázati forrásból. Magas költség.	polgármester	2029. 03. 27. (kedd)	Látogatószám növekedése a strandon.	Pályázati forrás. Kivitelezésre jelenleg kizárólag a BAHART Zrt. flottája alkalmas.	Hosszú távú. Elkészültét követően 10-12 évre megint megfelelő színvonalat képviselne a strand meder.	Közös állami/uniós forrásból meghirdetett pályázat Balaton parti önkormányzatoknak.
2	Utak, járdák felújítása, építése.	Belterületi utak, járdák felmérése, állapotuk felülvizsgálata és szükség szerinti felújítása. Az Üdülő utca, Nádas utca és az ún. "Keleti lakópark" belterületi poros útjainak megépítése, aszfaltozása. Járdák akadálymentesítése. A külterületi utak további pormentesítése, több helyen jogi rendezése, kialakítása szükséges.	A fenti hiányok megszűnjenek. Javuló közlekedési feltételek.	Minden önkormányzati programmal összhangban.	Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió	Elsősorban pályázati forrásból, valamint az önk. költségvetése, és az érintettek pénzügyi bevonása által a hiányzó aszfaltos utak, járdák megépítése.	polgármester	2029. 03. 27. (kedd)	Aszfaltos út. Akadálymentesített járda. Út jogi rendezése, ingatlan-nyilvántartás, Földhivatal.	Pályázati forrás. Érintettek bevonása.	hosszú távú	Mivel az Üdülő utcában több önkormányzatnak van tábora, az érintettek bevonása a költségviselésre.

3	Csapadékvíz elvezetése megvalósítása	A belterület központjában a megvalósult fejlesztésekkel a csapadékvíz elvezetés példaértékű. Az ún. "Keleti lakópark" területén az utak kialakításával, aszfaltozásával összhangban a csapadékvíz elvezető rendszert is meg kell építeni. A külterületen is szükséges kialakítani a csapadékvíz elvezetést, mert a domborzat nem nézi a település határt... a víz befolyik. Több helyen van problémás terület.	"Keleti lakópark" területén csapadékvíz elvezető rendszert kell építeni. A település biztonsága érdekében a "Nagymocsár" helyén záportározó kialakítása lehetséges lenne. Innen száraz időszakban a mellette lévő önkormányzati mandulás öntözése is megoldható lenne.	Pénzügyi terv, HÉSZ	Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció	Csapadékvíz elvezető rendszer megtervezése, kivitelezése.	polgármester	2029. 03. 27. (kedd)	Elkészült árok hossza.	Pályázati forrás. Önkormányzat költségvetése.	hosszú távú	Nem releváns.
4	Új önkormányzati hivatal épület építése	A Tihanyi Közös Önkormányzati Hivatal Balatonakali Kirendeltsége egy korábban üdülőként funkcionáló épületben (emeleten) van elhelyezve. Nem akadálymentesített, nem hőszigetelt.	Új, korszerű hivatali épület megépítése. A település intézményei egymás mellett, egy központban lennének elhelyezve.	Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv,	Országos Fogyatékosügy Program (2015-2025)	Új akadálymentes, alacsony költségigényű épület megépítése a polgármesteri hivatal feladatkör ellátására. A régi épület értékesítése.	polgármester	2029. 03. 27. (kedd)	Elkészült épület. Javuló ellátás.	A helyszín és a tervek már rendelkezésre állnak. Pályázati forrás, költségvetés.	Hosszú távú, de legalább 5 év.	Nem releváns.
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	A község belterületén új építési telkek kialakítása	A fiatalok elvándorlása.	Fiatalok helyben történő letelepedésének ösztönzése. Kedvezményes telekhez, lakáshoz jutás elősegítése.	Gazdasági program, HÉSZ rendezési terv	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Lakótelkek kialakítása belterületen	polgármester, főépítész	2029. 03. 27. (kedd)	Telekszám	pénzügyi, technikai, humán	5 év, folyamatos	Nem releváns.
2	Foglalkoztatás továbbfolytatása, új lehetőségek keresése. Tanácsadások szervezése.	A munkanélküliség az elszegényedés oka és következménye.	Csökken a munkanélküliek száma. Biztos megélhetés.	Vagyongazdálkodási tervek. Közfoglalkoztatási tervek.	Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció	Közfoglalkoztatás továbbfolytatása. Egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása. (pl.	polgármester	2029. 03. 27. (kedd)	Közfoglalkoztatásba bevontak száma. Telepített gyümölcsös, erdő	humán, pénzügyi, technikai	5 év, folyamatos	Nem releváns.

						önkormányzati gazdálkodás, mandula termesztés, feldolgozás, energia erdő) Tanácsadások szervezése.			területe.			
3	Egészségügyi Szűrése Népszerűsítése	A lakosok egészségügyi állapota megfelel az országos átlagnak. Azaz nem jó.	Egészségügyi szűrések népszerűsítése. Esetleges problémák időben való felismerése, kezelése.	Szociális és gyermekgyógyászati beszámoló. Háziorvos, fogorvos, védőnő éves beszámoló.	Új Roma Stratégia (2019-2030)	Igényfelmérés, előadások szervezése, szűrővizsgálatok megszervezése.	Hivatal ügyintézője, védőnő, háziorvos, fogorvos	2029. 03. 27. (kedd) Megvalósult, de szükséges továbbra is fenntartani.	Résztevők száma	Humán: szervező: a hivatal ügyintézője. Védőnő, háziorvos, fogorvos.	5 év folyamatos szervezés	Nem releváns.
II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1	Ösztönző ösztöndíj programok biztosítása	Továbbtanulási kedv hiánya, illetve a szegény családban nevelkedés.	Nőjön a tovább tanulók száma. Versenyképes tudás megszerzése.	Képviselő testületi határozat	"Legyen jobb a gyerekeknek" Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Tanulást ösztönző ösztöndíj programok biztosítása (Bursa Hungarica, Arany J. Tehetséggondozó program)	polgármester	2029. 03. 27. (kedd)	Nő a továbbtanulók száma, aránya.	pénzügyi: költségvetés	5 év	Nem releváns.
2	Gyerekek iskolán kívüli szabadidős tevékenységének hasznos eltöltése	A falu gyerekei 4 iskolába, több településre járva elidegenednek egymástól és a falutól is. Ne csavarogjanak. Ismerjék meg egymást, építsenek közösséget.	Ismerjék meg egymást, építsenek közösséget. Ne csavarogjanak. Értelmes és hasznos szabadidő biztosítása helyben. Táborok (július-augusztus), szakkörök, programok szervezése.	Gazdasági program. Közalapítvány éves beszámoló.	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyerekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Igényfelmérés. Szakemberek megkeresése majd szabadidős tevékenységek, programok, táborok.	polgármester, művelődésszervező, sportegyesület, horgászegyesület, közalapítvány	2029. 03. 27. (kedd) megvalósult, de továbbra is fenntartva	résztevők száma	humán, pénzügyi, technikai	5 év	Nem releváns.
3	Újszülött gyermekek támogatásának folytatása, kibővítése. Támogatás	Újszülött gyermekek támogatásának folytatása, kibővítése. Támogatás megemlése: Születések számának emelése	Születés szám növelése	Szociális és gyermekgyógyászati beszámoló	„Legyen jobb a gyerekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Rendeletben megfogalmazott célok elérése.	polgármester	2029. 03. 27. (kedd) folyamatos és fenntartható	Születések száma	Humán: védőnő, orvos, szociális ügyintéző	5 év folyamatos megvalósítás	Nem releváns.

	megemlése											
4	Kutor Ösztöndíj Program	Gyermekeknek programok szervezése, biztosítása. Továbbtanulás ösztönzése.	Balatonakali község gyermekeinek és fiataljainak egészséges életmódra nevelése, betegségek megelőzésére teendő szakmai, társadalmi összefogás megszervezése, tehetségük kibontakozásának elősegítése, programok szervezése. A gyermekek és az ifjúság lelki, szellemi életének gyarapítása, kulturális, művészeti, sportolási lehetőségek biztosítása. Kutor Lajos – a balatonakali gyermekek jótevője – emlékének folyamatos ébrentartása. Tovább tanulási kedv növelése, Szegénységben hátrányos helyzetben nevelkedő gyermekek segítése. A munkaerő piacon versenyképes tudás megszerzése.	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Bursa Hungarica, Arany J. tehetséggondozó program „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Tanulást ösztönző programok biztosítása, Kutor L. hagyatéka	polgármester	2029. 03. 27. (kedd) Balatonakali Gyermekekért Alapítványon keresztül	résztevők száma	Humán: Önkormányzati ügyintéző Pénzügyi: Központi támogatás, költségvetés, Kutor L. hagyatéka	5 éves folyamatos támogatás	Nem releváns.
5	Ringató foglalkozás	Ringató foglalkozás a gyermekek zenei fejlődéséért zenepedagógusok által.	Az anya kiszakad komfortzónájából, hasonló kisgyermekesek közé kerülve oldódik a gátlás, átéli a közös éneklés és játék élményét. Élő zeneszóval, mondókákkal, dajkarímekkel, hangszer játékokkal segítve a fejlődésüket. A gyermekek fogékonyá válnak a zene és a művészetek iránt.	Költségvetés.	Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Tájékoztató, helyszín biztosítása.	védőnő	2029. 03. 27. (kedd)	Résztevők száma	Védőnő. Helyiség biztosítása.	5 év	Nem releváns.
III. A nők esélyegyenlősége												
1	Közmunka program szervezése. A nők és fiatalok foglalkoztatását segítő képzések programok	A női munkanélküliség. A nőknél is emelkedik a pályakezdő álláskeresők száma.	Csökkenjen a munkanélküliek száma.	Gazdasági program. Szociális beszámoló.	„A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030) Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030)	Közfoglalkoztatási pályázat. A nők és fiatalok foglalkoztatását segítő képzési programok felkutatása.	polgármester	2029. 03. 27. (kedd)	Közfoglalkoztatásba, oktatásba bevontak száma.	humán, pénzügyi, technikai	5 év	Nem releváns.

	felkutatása											
2	Időszakos gyermekfelügyelet bevezetése	Hamar bezár az óvoda. A kisgyermekes anyukák esetében nem megoldott a gyermekek alkalmi felügyelete.	Időszakos gyermekfelügyelet bevezetése a településen: - gyermekek korai fejlesztése,- szülői kapacitás segítése	Óvodai nyitva tartás.	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Igényfelmérés alapján gyermekfelügyelet biztosítása	polgármester, művelődés szervező, óvoda vezető	2029. 03. 27. (kedd)	események száma	gyermek nevelő	5 év.	Nem releváns.
IV. Az idősek esélyegyenlősége												
1	Idősek bevonása a közösségi életbe	Magas az egyedül élők aránya. Családi kapcsolattartás csökken. Magányosodás érzése.	Az idősek bevonása a közösségi életbe. Az idősek és fiatalok részére rendszeres kikapcsolódás. pl. internetes tanulás az unokával. Javul az idősek közérzete, nő az életkedve, nem lesz jellemző az elmagányosodás folyamata. Különösen a téli időszakban „időslátogatók” alkalmazása a munkaügyi központon, polgárőrségen, Kmb-sen keresztül, akik alkalmanként besegítenek a szükséges munkában.	Költségvetés. Művelődési Ház és a Mag-Tár Ház üzemeltetése.	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2023-2024)	Rendszeres kikapcsolódás. Nyugdíjas klub. Generációs programok szervezése (pl. Internet tanulás unokákkal).	polgármester, nyugdíjas klub, művelődésszervező	2029. 03. 27. (kedd) folyamatosan megvalósul, de továbbra is fenntartva	esemény szám, résztvevők	humán: művelődésszervező, klub elnök pénzügyi: költségvetés technikai: helyszín biztosítása	5 év, folyamatos	Nem releváns.
2	Az aktivitást és a függetlenséget megőrző programok szervezése.	Magas az egyedül élők aránya. Gyakran elhagyottak az idősek. Nincs mindig valaki mellettük. Gyakrabban válnak áldozattá. (pl. unokázós családok)	Javul az idősek közérzete, nő az életkedvük. Különösen a téli időszakban „idős látogatók” alkalmazása a munkaügyi központon, polgárőrségen, Kmb-sen keresztül. Ne váljanak áldozattá: Előadások, szűrővizsgálatok szervezése. Plakát, tájékoztatás. Javul a biztonságérzetük.	bűnmegelőzési koncepció	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2023-2024)	Tájékoztatás és megelőzés. „Idős látogatók” alkalmazása. Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás.	polgármester, körzeti megbízott	2029. 03. 27. (kedd) folyamatosan megvalósul, de továbbra is fenntartva	Megőrizhetik önállóságukat. Javul az idősek biztonságérzete	humán, pénzügyi,	5 év	Nem releváns.
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége												
1	Középületek és intézmények akadálymentesítése	A teljes akadálymentesítés a község intézményeiben nem valósult még meg	A középületek és intézmények akadálymentesítése: mozgás-, látás sérültek, síetek és némák részére. Önk.i honlap akadálymentesítése.	költségvetés, HEP	Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)	Pályázatok figyelése és benyújtása	polgármester	2029. 03. 27. (kedd) részben megvalósítva, de továbbra is fenntartva	Az akadálymentesített épületek száma.	humán, pénzügyi, technikai	hosszú távú	Nem releváns.

2	Fogyatékkal élők pontos számának feltérképezése.	Fogyatékkal élők pontos száma nem ismert a településen.	Számuk, problémák számbavétele	Gazdasági Program.	Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)	Fogyatékkal élők száma felmérése, jelzőrendszer hatékonyabb működése	Háziorvos, szociális gondozó, ügyintéző	2029. 03. 27. (kedd)	Fogyatékkal élők száma	humán	folyamatos, 5 év.	Nem releváns.
---	--	---	--------------------------------	--------------------	---	--	---	----------------------	------------------------	-------	-------------------	---------------

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

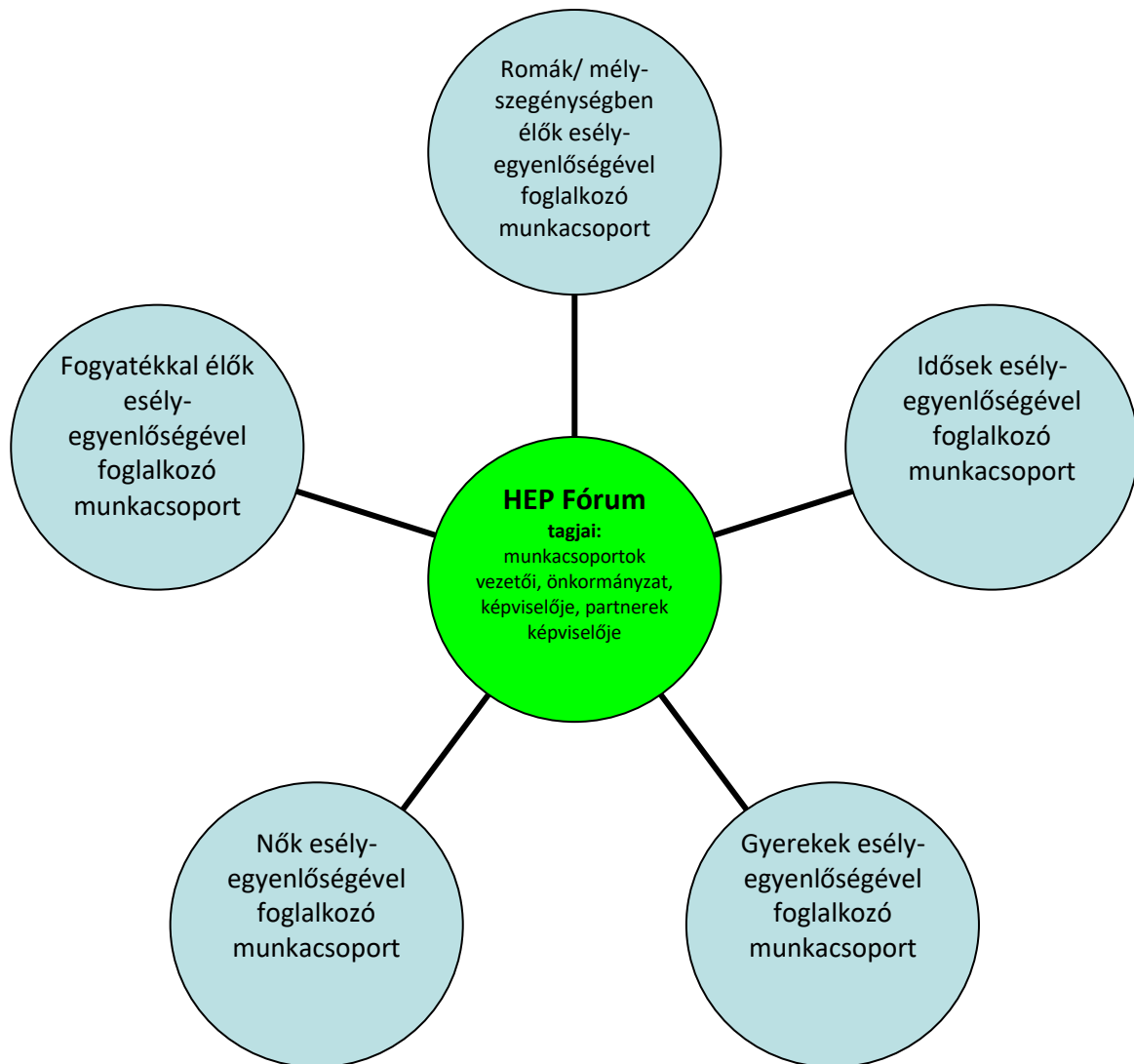
3.2 A megvalósítás folyamata

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, a HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább két évente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
  - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
  - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
  - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
  - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. **Balatonakali** község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően **Balatonakali** község képviselőtestülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és a **42/2024. (III.26.)** számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

A kötelező táblák és az összefoglaló IT tábla nem a melléklete a HEP-nek, hanem az egységes szerkezetbe foglalt HEP kötelező eleme!

Dátum: Balatonakali, 2024. március 27.

.....
Koncz Imre polgármester